Resp Pf pl A 0002135
N° 136

DE

HISTORIA UNIVERSA TUM SACRA TUM PROFANA, A CHRISTO NATO PER PONTIFICES ROMANOS IMPERATORES OCCIDENTIS ET ORIENTIS REGESQUE FRANCORUM DEDUCTA,

PRO INTERROGANTIUM ARBITRIO, RESPONSURUS ERUDITIONIS SPECIMEN DABIT

GABRIEL DEBURTA,

RHETORICÆ AUDITOR IN COLLEGIO TOLOSANO SOC. JESU.

ILLE ego qui nuper, Procerum ſpectante corona,
Reddere defixos memori ſub mente, Maronis
Gaudebam verſus, & operta recludere ſenſa.
Nunc tandem majora auſus creſcentibus annis,
Non Ducis unius, populique evolvere fata
Geſtio, ſed totas cenſere ex ordine Gentes,
Regnantumque vices, legeſque, & bella referre
Molior; & quamquam nondum ſe tertius addat
Annus adhuc geminis luſtris, tamen omnia retro
Tempora complector memorans, & plura revolvo
Sæcula, quam lapſos ætas mea viderit annos.

...ne Poëtice magis quàm verè loqui videar, ſtylum verto, & nude atque aperte rem ſubjicio. ...m altero ab hinc anno integrum Virgilii carmen memoriæ mandatum, publicè etiam interpretandum ...em, ductus neceſsitate operis, non modo fabuloſam, ſed & Græcam & Romanam hiſtoriam ad Au... ...ſque pervolutavi. Hinc cepit libido, ubi otium nactus eſſem, cætera quoque tempora quæ ab illo ... & quidquid exinde memorabile geſtum eſſet, acuratius cognoſcendi. Quantum ergo reliquis Rhe... ...diis, ſuffurari, temporis potui, per annum unum & alterum, id in eam rem totum contuli. Quò ...tu, ſucceſſuque, eorum erit judicare, qui præſentes aderunt huic ſpecimini. de quo tria breviter

TOULOUSE

1. *Veterem Hiſtoriam non attingo, ne actum agere, & bis de una eademque re, laudem quærere vi Satis enim quid de illa noſſem, probavi pridem, cum Virgilianum ſpecimen dedi.*

2. *Hiſtoriam à Chriſto nato ſic complector, ut profitear, nullum eſſe Pontificem Romanum, nullum Orientis aut Occidentis Imperatorem, nullum denique Regem Galliæ, de quò non referam, quidquid ximè memorandum, à pleriſque hiſtoricis refertur. Atque hæc tria de unoquoque præſertim d 1. Quis fuerit ſive unde & qua ratione ad Imperium pervenerit, aut illud amiſerit. 2. Quid in Im memorabile geſſerit. 3. Quibus maximè virtutibus aut vitiis notus fuerit. Qui ergo rei periculum face luerint, è tot illis Principibus, quem libuerit, ſibi ſeligant, rogentque quis fuerit aut quid egerit, n uno tantùm, ſed de pluribus quærant, iiſque præſertim qui longo temporis intervallo disjuncti ſunt minus celebrantur; quo facilius cerni poſſit, an in promiſſis fucus ſit, & inanitas.*

3. *Pontificum, Imperatorum, Regumque nomina, ſingulis paginis, per ſingula Sæcula hic appono, et que fere geſta inſignia delibo, quo cuique promptum ſit & obvium, unde ſciſcitetur. Quod autem ali do res graviſſimas vix paucis perſtringam, aliquando leviores pluribus proſequar, id ex eo contingit, cum ſæcula, tum viris Principibus, tum rebus geſtis, alia aliis ſint uberiora, omnia tamen mihi fuere intra ſpatium & paginam concludenda. Vnde etiam factum eſt, ut multorum de quibus multa dicenda habe hil præter nomen adſcripſerim. Cæterum quoad notas arithmeticas quas nominibus addidi, illud n Eas quæ præponuntur, ſæculi annum deſignare, quo regnare quis cæperit, quæ vero ſubſequuntur, n rum annorum quibus regnaverit. Niſi forte duplices fuerint, tunc enim prima, & Romana, nome regnum reſpicit, indicatque quotus quiſque ſit hujus nominis.*

PONTIFICES.

PETRUS. 24. Qui ſupremam in Eccleſia poteſtatem accepit, dicente Chriſto: *Tu es Petrus & ſuper hanc Petram ædificabo Eccleſiam meam*, &c. Adveniſſe Romam evincitur contra Hæreticos ex antiquioribus patribus, causam afferunt, & Martyrii genus deſcribunt. *Arn.* &c. Cæſus eſt unà cum Paulo, eâque cæde cœpit.
PERSECVTIO, à Nerone excitata, à quo, *vt bene ad-* Tertul. nonniſi grande aliquod bonum damnati po- de hujus perſecutionis cauſa atque crudelitate. *Tac.*

NUS. 11. ſub quo emerſere Hæretici Ebion, Che- aliique ſpurciſſimi divinitatis Chriſti oſores. Contra poſtea D. Joan. Evangelium ſuum ſcripſit.
ETUS. 12. Quem ſuſtulit.
PERSECVTIO, cujus author Domitianus, Neronianæ im- is, & Theomachiæ ſucceſſor, *vt ait Euſ.* qui neque enti Conſuli & conſanguineo pepercit. Summam temporis in Chriſtianos Gentilium rabiem ſatis in- , nota illa *Tertul.* verba, *Si Tyberis exundaret, &c.*
EMENS. 9. In Tauricam Cherſoneſum deporta- bique ob patrata miracula undis demerſus.

PERATORES ANTE CHRISTUM.

AIVS IVLIVS CÆSAR, qui dictatoris nomine primus in republica imperium occupavit.
ejus geſtæ duobus maximè bellis continentur; Gallico & . *Primò Gallos* V. SU. *altero Romanos ſubegit.*
civilis cauſæ fuere ambitio & metus legum. D. CIC.
autem in ſeptem alia bella commode diſtribuitur nempè in.
Italicum, quo Pompeium Italia ejecit, vrbemque occu-

Hiſpanicum. I. *Quo veteranum Pompeii exercitum, poſt* *in itinere Maſſiliam, in deditionem accepit.* D. CÆſ.
Pharſalicum, quo decretoria tandem pugna Pompeium ip- ſuperavit.
Alexandrinum, quo Regem Ptolemæum ſuſtulit; & ſoro- patræ regnum dedit.
Ponticum quo Pharnacem mira celeritate profligavit. V. D. C.
Africanum quo Scipionem Pompeii ſocerum vnà cum Ca- & Iuba devicit.
Hiſpanicum. 2. *Quo duos Pompeii filios difficili pugna* D. Cęſ.
præcipuæ Cæſaris dotes, Magnanimitas, Authoritas, , *& in rebus conficiendis celeritas.* D. 4.
eſt in curia V. *Fl.*

GVSTVS Cæſaris ex ſorore nepos qui varia geſſit, . 2. *Triumvir.* 3. *Imperator.*
Reipublicæ partes amplectitur adverſus Antonium, eum- Mutinam fundit.
fœdere inito cum eodem Antonio, Lepidoque, in cives ſævit, orbem partitur, Brutum Caſſiumque debellat. *Sicilia eiicit, Lepidum exuit, ac demum ad Actia- ontorium Antonium ipſum ſuperat, imperatque ſolus.* *bellis defunctus rempublicam conſtituit, artes fovet, ficiis ornat.* D. AUG. *Provinciaſque cum Senatu par- ma arte; ſed Vari clades, nepotum obitus, & Iulia- , felicitatem minuunt, hanc orbi attulit.*
eo tempore natus. ſumma Auguſti virtus Clementia venia commendat E. CARAC. ATHEN. MIL. LIT.

IMPERATORES.

15. TIBERIUS. 22. Auguſti privignus, dignus Imperio quamdiu Germanicum timuit D. *Tib.* poſtea crudelis per delatores E. libidinoſus Capreis, vinoſus. D. denique ſummus diſſimulandi artifex. V. 2. præſentis tamen ingenii D. *Aug.* & male à Sejano contempti V. *Iuv.*

Bella per legatos confecit, nec umquam urbem rerum arcem. *Vt ait Tacit.* deſerere voluit.

37. CALIGULA. 4. Tiberii nepos & ad dedecus Germanici filius, cujus inſaniam probant divini honores, quos ſibi primus arrogavit, Conſulatus equo communicatus, Jovis imitatio, Neptuni triumphus, &c. Summam vero crudelitatem, reorum gemitus ſymphoniæ loco habiti, patres natorum ſuppliciis intereſſe coacti E. geminum votum D. 2. *Suet. vit.*

41. CLAUDIUS. 14. Caligulæ patruus, & vel ipſius matris judicio mortalium ſtolidiſſimus D. quod abunde confirmat & imperii adminiſtratio Libertis credita D. & audax Meſſalinæ impudicitia. *Iuv.* & Neronis in Agrippinæ gratiam evectio. Britanniam ſubegit, & magnificis operibus nomen ſuum commendavit, Boleto extinctus eſt D. 2. *Ner. Ag.*

54. NERO. 14. Claudij gener, & privignus, quo nemo melius cœpit, nemo turpius deſiit. Primum ejus quinquennium in proverbium abiit, faciuntque fidem verba illa, de quibus ſeneca librum ſcripſit; at deinde Britannicum, uxorem, & matrem ſuſtulit, urbemque ipſam incendit, rapax & libidinoſus ſupra modum. D. E. periit deceptus oraculo, defecitque in eo progenies Auguſti.

69. GALBA. 7. M. quem ſic depingit *Tacitus*, major privato viſus eſt, dum privatus fuit, & omnium conſenſu capax imperii niſi imperaſſet.

OTHO. 3. M. de quo ſic *Auſ.* hoc ſolum fecit nobile quod periit. Nimirum morte quam vita illuſtrior. V. 2 *Di. & Mart.*

VITELLIUS. 8. M. Totus ventri ac gulæ deditus & cujus regnum perpetua comeſſatio, ut patet ex numero cænarum, Patinæ dedicatione, &c.

69. VESPASIANUS. 10. quem, *vt ait Victor*, Romana reſpublica à Tyrannis deformata, ne penitus rueret, aſſecuta eſt. Neroniani incendii cladem ſarcivit, hoc laudabilior, quod his operibus non tam quæreret illuſtrare nomen, quam plebem paſcere, ut egregiè conſtitit E. hinc excuſatur aliquatenus avaritia & lucri bonus odor. ex rebus omnibus. vir fortis D. & ab omni mollitie alienus. D.

81. TITUS. 2. Veſpaſiani filius, qui contra quàm cæteris accidere ſolet, initio malus mox optimus princeps evaſit; adeo ut quem Romani Neronem alterum futurum crederent, eumdem generis humani poſtea delicias dixerint D. 2. Summum ejus opus Hieroſolimitana expugnatio, qua cæſa ſupra decies centena Judæorum millia, & Chriſti prophetia prorſus impleta. Calamitatem victor ipſe deflevit, faſſuſque eſt, ſe cum Deo ipſo pugnaſſe.

96. DOMITIANUS, 15. Titi frater, ridiculus de Germanis, Daciſque, à quibus victus, fuerat triumphator. ob ſævitiam calvus Nero dictus, ſummæ illi artes feras certo ictu, muſcaſque figere. Periit tragico exitu, ut jam ante ei Philoſophus prædixerat miro eventu fidem faciens E. nec profuit ad vitandum exitium, reliquorum ejectio, aut porticus artificioſæ conſtructio.

NERVA. 2. Qui ita regnavit, ut tutò poſſet privatus vivere. Summa ejus laus Trajanum Romanis dediſſe, præteritis conſanguineis, *vt ait Plin.*

PONTIFICES.

1. ANACLETUS. 9. ſub quo accidit.

3. Persecvtio per Traianum, qua ſublatus eſt intèr alios D. Ignatius, ſcripſere tùnc temporis ad imperatorem de Chriſtianis duo provinciæ præſides, quorum litteræ magni elogii loco fuere. Plinius enim faſſus eſt, ſe ne per tormenta quidem ullum in Chriſtianis flagitium reperiſſe; Tiberianus autèm, ſe haud parem eſſe, iis interimendis, qui ultro ſuplicia appeterent. Porrò iniquam Traiani reſponſionem ad Plinium, egregiè confutat *Tertul.* v. *Pl. Tr. Tert.*

10. EVARISTUS. 9. ſub quo prodiere multi hæretici, & præſertim.

Gnostici quorum ſcelera & libidines deſcribit Epiphanius; hoc magis hac in parte credendus, quod eorum illecebras, in Ægypto, non ſecùs ac òlim Joſeph, evaſiſſe ſe referat. Itèmque Adamitæ, ridiculi primorum parentum in ſuis Eccleſiis, ſeu veriùs lupanaribus, imitatores. Hi Chriſtianum nomen ſummam in invidiam adduxere.

19. ALEXANDER. 10.

30. SIXTUS. 10.

Sub quibus.

Marcion Cerdonis diſcipulus, qui ob virginem vitiatam, ab ipſo ſuo parente, qui Epiſcopus erat, Eccleſia ejectus, ex Aſia Romam venit: nec in communionem admiſſus, deflexit in eam hæreſim, quæ duos rerum authores, duoſque Deos ſtatuebat, alterum malum qui mundum creaſſet, & legem Moyſi dediſſet, alterum bonum qui mundum redemiſſet, & novam, legem per Chriſtum filium tradidiſſet &c. hanc copioſè. *Tertul.* confutavit.

40 TELESPHORVS. 11. qui primus Quadrageſimale jejunium ab Apoſtolis inſtitutum, decreto ſuo ſancivit.

52. HYGINVS 4. cujus ætate ponuntur.

Cainitæ dæmonum potiùs quàm hominum ſecta itèmquè Valentiniani, qui pro Chriſto moriendum negabant hac ratione, quod Chriſtus delectari non poſſet eorũ ſanguine, pro quibus ipſe ſuum fudiſſet, in eos ſcripſit *Tertul.* ſcorpiacon.

56. PIUS. 9.

65. ANICETUS. 12.

Sublati Marci Aurelii perſecutione quæ fuit.

4. Persecvtio qua etiàm ſublatus eſt D. Juſtinus qui duas Apologias pro Chriſtianis ante confecerat, & D. Polycarpus celebris D. Joannis Diſcipulus qui ob controverſiam de Paſchate celebrando Romam venerat.

73. SOTER. 4. Sub quo pax Eccleſiæ reddita edicto M. Aurelii imperatoris, qui Chriſtianæ legionis precibus magno periculo liberatus in bello, beneficii gratus, vetuit; ne ultrà pœnis afficerentur tam potentis cultores numinis.

77. ELEVTERVS. 15. Qui Pontificum primus creditur naturali morte defunctus. Sub eo ponitur.

Montanvs Cataphrygum author per quem dæmon, qui priorum hæreſeon libidinibus parùm profecerat, contraria via Eccleſiam labefactare conatus eſt; nimirum ſeveriori diſciplina; tres enim Quadrageſimas in anno conſtituit, &c. uſus eſt autem ad propagandam ſectam ditiſſimis mulieribus, ſeque ipſum non eſt veritus paracletum dicere in cujus errores tranſiit demum. *Tertul.* Qui eas oppugnaverat.

92. VICTOR. 9. Celebris ob controverſiam de Paſchate celebrando, adverſus Aſianos.

IMPERATORES.

98. TRAIANVS. 19. Natione Hiſpanus ... rii latè propagavit. Nam hinc D... tiani antè victores, occiſo eorum R... lo, ſubegit penitus. Quo in bello ... ejus in vulneratos milites amor, ... thos pluribus præliis attritos, & à ſe Regem ... Tygrim Regni limitem habere coëgit; unica ... bitus, ne Alexandri facta ibi æquaret *V. Tr.* ... clementiam teſtantur publicæ acclamationes ... Imperatoribus fieri ſolitæ, quibus Traiani bo... tur. Innocentis verò animi confidentiam gla... præfecto traditus. *Pro me ſi benè imperavero ...* *me utere.*

17. ADRIANUS. 21. à Traiano adoptatus ... & toto propemodum regni tempore Provinc... aïens ſolis inſtar principem eſſe debere. Quæ T... this eripuerat intra Tygrim & Euphratem remiſ... vidia qua maximè laboravit, etiam erga artifices ... lodorum, quo longè prudentior Favorinus ... E. 2. Judæos rebellantes prorſus oppreſſit, ... ignominiis. Laudanda vox ejus ad inimicum, ... tum imperium, obviam factum, *Evaſiſti jam* ... *ulciſci.* Nec minor ejus humanitas in mulierc... lius querentem patuit. E.

38. ANTONINUS. 23. Vxoris Adriani nepos; ... vatum Adrianum cognominatus, & alter Num... pacis ſtudium, quam ſemper coluit, hanc Scip... tiam crebro uſurpans, *malle ſe unum civem ſervare ...* *hoſtes interficere.* Summa fuit virtutis fama ... motiſſimas gentes, quæ illum ſæpè controverſ... cem elegere. Magnificus item & invita uxore ... laudatur denique à D. Auguſtino ob ſummam ... tulit æquitatem E.

61. MARCUS Aurelius. 19. Antonini gener. Q... tate ejuſdem Antonini Lucium Verum collegam ... primo diviſæ poteſtatis exemplo hujus collegæ, ... extinctus eſt, vitia perinde ac uxoris impudicitia... tulit V. M. Bellum cum Mariomannis aliiſque Ge... pulis diu magna cum laude geſſit, diſtracta etiam ... tile; ne populos tributis gravaret. Gratus etiam ... nos, ut diximus, ob ſalutem victoriamque ... acceptam. Caſſii rebellione in Ægypto extincta, ... nes comburi juſſit, ne conſcii paterent, profe... etiam mortuos ex inferis extracturum. Vnde ... ità diligeretur, ut cives illius imagine carere ne... felix ſi Commodum non reliquiſſet. *Hoc ſolo p...* *nuit, nocuit. Auſ.*

80. COMMODUS. 12. M. Aurelii filius, ſed Ne... mitiano quam patri ſimilior. Vultu formoſus, ... Conficiendis ſagitta belluis ità peritus, ut, teſte ... nullum non mortale telum emitteret. Vt vero ... leam, ita ſævus, ut ſæpè per jocum homines ... gravatos, ſibi fortè obvios, ſecari medios jube... à ſuis quos tollere volebat, quòd prohiberet ... ſulis in arena pugnaret inter Gladiatores.

92 PERTINAX. m. 3. Commodi conſanguineus ... quos ſiccarios putabat, evectus. E. & ſtatim mil... ne oppreſſus.

DIDIVS JVLIANVS. 2. m. emptor Imperii ... lites occiſo Pertinace, venale proclamarunt Ci... Severo qui è Pannonia, ſpecie vindicandi Pert... exercitu Romam venit.

PONTIFICES.

ZEPHIRINVS. 18. cujus initio excitata eſt. 5. PERSECVTIO qua inter alios paſſus eſt Leonides Origenis pater, quem filius per litteras hortatus eſt, cum ſequi prohibitus eſſet pietate matris quæ ſubſtraxerat veſtes.

CALLIXTVS. 5. Quatuor anni tempora triduano jeju- celebranda indixit.

URBANUS. 6. Eccleſiæ bona, pauperum patrimonia are ſolitus.

ONTIANUS. 4.

ANTERUS. 1. m. Sublati à Maximino, ea quæ fuit. PERSECVTIO per quam conficta ſunt acta Pilati, in Chri- , ejuſque legem, pueris in ſcholis legenda quamquam ulti Galerio tribuant.

FABIANVS. 18. ſublatus Perſecutione Decii, quæ fuit. . PERSECVTIO in qua fertur defeciſſe Origenes nimio tatis ſtudio, quo etiam in ſeipſum antea ſævus fuerat. ltem crudelitas illa contulit boni, ut viri ſancti crucia- metu in eremum migrantes vitæ Monaſticæ initium erint. Quales extitere Paulus, Antoniuſque tot Mona- cum patres.

CORNELIVS. 2. Contra quem. SCHISMA Novatiani Præsbiteri, cujus partes ſecutus Novatus Epiſcopus, additaque Schiſmati hæreſis, de non piendis ad pœnitentiam quibuſſibet lapſis, ſive ſacrifica- ſive thurificatis, ſivé libellaticis, &c.

CIVS. 1. STEPHANVS. 2. SIXTVS. 1. Valentiniano Cæſi à quo excitata eſt. . PERSECVTIO qua paſſus eſt D. Laurentius finem acce- calamitate authoris.

DIONISIVS. Qui ſcripſit contra duos hæreticos Sabel- ſcilicet & Paulum Samoſathenum hoſtes Trinitatis imos, quorum poſterior duas in Chriſto perſonas di- guebat Zenobiæ patrocinio tutus.

FELIX. 4. Paſſus ſub Aureliano à quo. . PERSECVTIO, quam, *ut refert Euſebius*, aliquandiu , quod cum edicto ſubſcribere voluiſſet, reſolutam et manum.

EVTHYCHIANVS. 8. Sub quo exordium ſumit MANICHÆORVM hæreſis, authore Curbico, alio e Manes dicto, inſigni apud Perſas impoſtore, qui s Chriſtianorum libris ſua dogmata cudit, *& ut ait* D. , quidquid in cæteris hæreſibus impium fuit aut ſordi- , id in ſuam veluti reliquorum ſentinam coniecit. Præ- deliramentum, duo eſſe rerum principia, alterum , alterum malum; duas item in hominibus animas & malam, &c. Quæ D. *Aug.* his nugis adoleſcens ns poſtea confutavit.

IVS. 12. Diocletiani affinis & ab eo ſublatus. Etſi ndum cæpiſſet immanis illa perſecutio, quam initio s ſæculi Tyrannus ille excitavit: multi tamen ejus occidebantur, & nemini quidquam vendere aut emere , qui non prius deorum ſtatuis ad id ubique colloca- rem detuliſſet.

mine imperium rapuit. E. Carinus ab eodem Diocletiano as pugnas oppreſſus eſt.

LETIANVS. 20. MAXIMIANVS HERCVLIVS. RIVS. MAXIMIANVS ARMENTARIVS. & STANTIVS CHLORVS.

LETIANVS. 1. MAXIMIANVM, collegam ſumit ac per s pacat. dein ingruentibus bellis cum eo duos Cæſares creat TARIVM. & CHLORVM. Per illos quadrifariam bellum c ſucceſſu. DIOCLETIANVS capta Alexandria Achillem beſtiis laniandum objicit. MAXIMIANVS HERC. mitis Quingentianis componit. ARMENTARIVS mul- s Perſis eripit, virtute victor & pudore E. CHLORVS à Carauſio occupatam recipit. His exeunte fere ſæculo initio ſequentis poſt immanem Chriſtiani nominis perſe- DIOCLETIANVS & MAXIMIANVS, ſponte dicant, incertum qua cauſa, authores certè triplicem re- . qui duo Auguſti nomen aſſumunt, alioſque Cæſares ſublato e vivis Chloro. E. 1. CONSTANTINVS it.

IMPERATORES.

206 SEVERVS. 17. Prætorianis callide exauthoratis & Nigro atque Albino imperii æmulis, per multa prælia ſublatis, ſolus denique imperavit. Britanniam à barbaris vindicat vallo munit. E. & podagra laborans, egregiè oſtendit, *caput imperare non pedes*. De illo ſic ſenſit ſenatus. *Severum aut numquam naſci aut numquam mori debuiſſe*; quod paulo crudelior, ſed reipublicæ utilis extitiſſet.

11. CARACALLA. 6. Severi filius fratrem pari ſecum poteſtate relictum, trucidavit in ſinu matris, D. E. Papinianum quoque, quod parricidium illud legibus non probaſſet, de medio ſuſtulit D. P. cumque in Parthos bellans de ſucceſſore per magicas artes quæſiſſet, ea ſibi curioſitate maturavit exitium. E.

17. MACRINVS. 1. Cum Parthis Caracallæ perfidiam ulciſcentibus triduo pugnavit, ac demum pecunia pacem redemit.

19. HELIOGABALVS. 3. Monſtrum hominis luxuria libidine & crudelitate concretum. Hoc uno conjectura fiat, quod humanis hoſtiis coli voluit; & ad ſuas aras pulcherrimos totius Italiæ adoleſcentes, quorum parentes adhuc extarent palam mactari.

22. ALEXANDER. 13. Heliogabali conſanguineus, ſed omnino diſpar de Vlpiani conſilio utiles admodum leges tulit, eamque præſertim qua magiſtratus venales in poſterum prohibebat, aſſerens neceſſe eſſe, ut *qui emit vendat*. Exin duo bella ſuſcepit, alterum in Perſas, qui tunc temporis Parthorum dominationem extinxerant, alterum in Germanos ſed in utroque parum Felix, in poſtremo etiam cæſus à Maximino.

35. MAXIMINVS. 2. è Paſtore Imperator, ſtatura & voracitate immanis V. *Cap.* ſua crudelitate ad defectionem ſenatum impulit, dumque eam ulciſci parat, & Aquileiam Senatui faventem, obſidet, obſiſtentibus fortiſſimè civibus, & novo genere armorum obſidionem protrahentibus: milites laboris pertæſi Maximinum interemerunt, & creatis jam à Senatu imperatoribus nomen dederunt. Hi fuere.

37. PVPIENVS, & BALBINVS. Ob intempeſtivam Senatus acclamationem à militibus per ſeditionem cæſi.

38. GORDIANVS. 6. Adoleſcens ſupra ætatem fortis & ſapiens D. G. in Perſas bellavit magna cum laude, recepitque plurimas urbes, quas occupaverant. Donec excitata per Philippum ſeditione ſublatus eſt.

44. PHILIPPVS. 5. Inito cum Sapore fædere Romam reverſus ſæculares ludos ob annum urbis conditæ 1000. celebravit; non fuiſſe Chriſtianum probabilior eſt opinio.

49. DECIVS. 2. GALLVS. 2. cum VOLVSIANO Filio &

51. ÆMILIANVS. 3. m. ſuorum celere brevi ſublati.

54. VALERIANVS. 7. Quo nemo majori expectatione ſuſcepit imperium nemo triſtiori fato concluſit *Agath.*

60 GALLIENVS. 8. Ingratus miſeri Valeriani filius quo regnante ſeu verius Romæ deſidente in omnibus ferè provinciis rebellatum; adeo ut Tyrannos ad 31. Trebellius numeret, *Joci* D. 2.

68. CLAVDIVS. Gothica victoria clarus D. *Treb.* & Quintillus ejus frater per paucos dies.

70 AVRELIANVS, 5. Labentis imperii reſtitutor, de Zenobia celebri illa Orientis Regina, & Tetrico Galliarum Tyranno magnifice triumphauit Romæ, & utrumque vita donatum honoribus cumulavit. Severus militaris diſciplinæ cuſtos *V. Vop.* miſere periit ob minas intempeſtive Mneſteo intentatas. E.

75. TACITVS, & FLORIANVS. 4. m. prior poſt amicam & inauditam contentionem. E. Regnavit per paucos menſes, Alter ejus frater per paucos dies.

76. PROBVS. 6. Nomini imperium debuit, E. Virtute illuſtravit Galliis receptis, & Bonoſo Tyranno celebri illo gurgite ſublato. D. A. Dum autem poſt tot victorias milites minus neceſſarios jactat, eoſdemque durius habet, fato tollitur, quod ipſe prædixerat dum eligeretur. D. 3. *Pr.*

82. CARVS & CARINVS ac NVMERIANVS. Cari filii. fuit hic Narbonenſis & bellicis artibus clarus, Sarmatas & Perſas maximis cladibus affecit, ictuſque fulmine ad Tygrim periit. Ex ejus filiis, Numerianus dum parentem Extinctum luget. E. In lectica occiditur, ab Apro præfecto; quem viciſſim Diocletianus occidit, ductuſque

PONTIFICES.

298. MARCELLINVS. 8. de cujus lapſu, actiſque Sinueſſanæ ſynodi dubitant viri etiam docti; etſi non perinde dubitent de effato ibi prolato, quod prima ſedes à nemine judicetur. Fuit hæc, quâ paſſus eſt.

10. PERSECVTIO, ſub Diocletiano, omnium crudeliſſima, & qua vel unico menſe cæſa ſunt in Vrbe 17. Martyrum millia, Chriſtianis uſque adeò tamen non territis, *vt Sev. aſſerat*, longe avidius tùm quæſita martyria, quàm ſua ætate Epiſcopatus.

4. MARCELLVS. 5. Sub quo geminum ſchiſma exortum ponitur. 1. Donatiſtarum in Affrica, avaritiæ ſimul, & muliebris ultionis commentum. 2. Meletianum in Ægypto adverſus Petrum Alexandriæ Epiſcopum, & poſteà Martyrem, qui Chriſti veſtem ab Arrio diſciſſam vidit.

9. EVSEBIVS. 3. 11. MELCHIADES. 2.

13. SYLVESTER, ſub quo primus Imperator Chriſtianus, Conſtantinus, Maxentii per Crucem Victor: non tamen ab eo baptiſatus aut lepra ſanatus, ſi contra Baronium eruditis creditur. Et.

1. Concilium Æcumenicum Nicænum 318. Epiſcoporum quo Arrio damnato ſua Chriſto divinitas aſſerta; opera maximè Athanaſii, in quem proindè Arriani omne odium converterunt, indeque factum eſt: ut ejus cauſa, cauſa fidei haberetur, idemque eſſet illum damnare, ac fidem prodere. Quæ autem Tyri adverſus illum Alexandriæ, Ariminique geſta ſunt, accuratius explicabimus.

MARCVS. 8. m.

36. JVLIVS. 16. Sub, quo Sardicenſis ſynodus appendix Nicenæ: quæ tamen apud pleroſque malè audit, quod altera ab Arrianis vulgata fuerit. Sub eodem etiam Sirmienſis hæretica, in qua ſciſci Arriani, & Photinus damnatus.

52. LIBERIVS. b5. Et Felix. 2. Quorum hiſtoriam non jura attingimus.

Dum enim Conſtantius Valentis Epiſcopi dolo E. Arrianis addictus orthodoxos ubique vexat, inter alios Epiſcopos ſua etiam ſede dejectus eſt Liberius, & in ejus locum Felix intruſus. Formulæ ſubſcribit, iſte contra, fidem, quam ſemper animo retinuerat, adverſus Imperatorem tutatur. factum eſt, ut verus antea Pontifex pro hæretico, intruſus pro legitimo palam haberetur, ſed non multo poſt, Felice ſublato, Liberius iterum ſedem, & fidei famam recepit. Cæterum de pio Euſebii Vercellenſis dolo, de binis eodem tempore Seleutiæ & Arimini ſynodis, ac præſertim Ariminenſi primum legitimo, mox hæretico, deque callida Valentis & Vrſacii impietate, qua ſe orbis Arrianum miratus eſt, quæ cuivis libüerit referemus.

67. DAMASVS. 17. Sub quo.

2. Schiſma Vrſicini nonniſi magna cæde repreſſum, qua occaſione notanda verba *Amm. & Hyer.*

2, Concilium Æcumenicum Conſtantinopolitanum primum adverſus Macedonium pro divinitate ſpiritus ſancti celebratum opera Theodoſii; in eo damnati pariter Apollinariſtæ, aliique hæretici; ſed acta circa Greg. Naz. D. N. & de prærogativa ſedis Conſtantinopolitanæ haudquaquam probata fuere à Damaſo, qui & Priſcillianum in occidente damnavit. V.

85. SIRICIVS. 13. Qui maturius è vita ſublatus creditur, quod pietatis ſpecie deceptus Origenis errores in Ruffino Melaniaque non damnaſſet, æquior adverſus Helvidium & Jovinianum æque à D. Hyeronimo oppugnatos. obiit autem eodem anno quo D. Chriſoſtomus, Conſtantinopoli ſucceſſit illi Nectario, cujus adeo ſolemne factum circa confeſſionem.

98. ANASTASIVS. 4. Primus Origeniſtas damnavit & Ruffinum.

IMPERATORES.

6. CONSTANTINVS. 31. Conſtantii C[...] Helenæ filius, poſt mortem patris imper[...] 7. Collegas aut æmulos reperit, ſolus [...] mùm regnat, fidemque Chriſtianam [...] Nam.

Poſt abdicationem Diocletiani & Maximiani [...] tarius cum Chloro orbem partitus, Cæſares crea[...] rum & Maximinum, cumque Maxentius Romæ [...] dem occupaſſet, occubuiſſetque Severus in eu[...] ejus loco ſuffecerat Licinium; qua autem ratione [...] præſertim Maxentius Liciniuſque à Conſtantino [...] cti; itemque Armentarius & Maximinus, novi [...] fuſius explicabimus, veluti reliqua ejuſdem geſta, [...] Concilium, Conſtantinopolis extructionem D. [...] cædem, &c. virtutes denique, genus mortis, & [...] tres filios imperium. Hi fuere.

37. CONSTANTINVS, CONSTANS, & CON[...] TIVS 24.

Priores duo brevi tolluntur, tertius diu ſupereſt. [...] Conſtantinus qui tranſalpinas regiones tenebat, [...] Conſtantem, cui parebat Italia, bello, prope Aq[...] prælio occiditur. Nec multo poſt ipſe Conſtans, [...] fenſor Athanaſii, interemptus eſt à Magnentio, [...] dentale imperium invaſit: Conſtantius verò, Ori[...] minus, Magnentium aggreſſus, illum ægre tandem [...] nia ſuperat; ſed jactura Romani ſanguinis, ait Z[...] quam deinceps ſarcienda. Hac in expeditione [...] Chriſtianum militem Conſtantius duxit; inde P[...] men. Verum, ut hoc laudabile, ſic calamitoſum [...] victoria confirmatam cœlitus Arrianam hæreſim [...] ſtimavit. Vnde orthodoxos gravius inſequutus eſt, [...] morbo extinctus eſt, ubi accepit Julianum Lut[...] Auguſtum à militibus dictum; ac de tribus maxi[...] ſe refert *Greg. Naz.*

61. JVLIANVS Apoſtata. 2. Satis eo nomine noc[...] callida perſecutio, & votum de fide poſt bellum [...] abolenda, & impiæ in Chriſtum voces indicantur.

JOVINIANVS. 7. m. meritus confeſſione im[...] quod nonniſi de religione ſecurus ſuſcipere voluit.

64 VALENTINIANVS 11. & VALENS. 14. F[...]

1. Illuſtris ante confeſſor. E. Relicto fratri Ori[...] ria bella geſſit in occidente, adverſus Alemannos, [...] &c. Fuit in iram pronior, quæ res ei denique vita, [...] rimus ſcelorum vindex; ſed mollior in fratrem, & J[...] uxorem, Arrianos.

2. Procopio Tyranno ſublato, & Gothis do[...] tholicos crudeliter vexat, & præcipuè monachos, q[...] ad militiam cogit; ſed ulciſcente deo, dum in Goth[...] pugnat, victus & in tugurio exuſtus eſt. Hanc pœ[...] paſſus, *ut notat Oros.* Quos ad ſuam hæreſim ant[...]

GRATIANVS & VALENTINIANVS. 2. [...] tiniani. 1. Cui ab obitu in Ocidente ſucceſſerant, [...] impenſe laudati, ſed proditorie ſublati per ſuos d[...] Theodoſio vindicati, ut mox dicemus. Prior Au[...] ceptorem habuit, & conſulem fecit.

79 THEODOSIVS à Gratiano ſucceſſor Valen[...] ctum Orientem reſtituit, Gothis atque Arrianis co[...] ſed, bina expeditione in Occidentem ſuſcepta, [...] maximè probavit. 1. Qua Maximum, qui Gratian[...] derat, & occupatis Galliis, Hiſpaniiſque, Valen[...] etiam Italia ejecerat, bis victum de medio ſuſtul[...] Valentinianum reſtituit. 2. Qua Arbogaſtum [...] niumque, qui valentinianum deinde ſuſtulera[...] lio per duos dies continuato, non ſine miraculo vic[...] Paulo iracundior extitit, ut Theſſalonicenſium cæ[...] tit; ſed hoc vitium, *Authore Ambr.* mirum in [...] piavit, emendavitque V. *Ambr.*

SÆCVLVM V.

PONTIFICES.

INNOCENTIUS. 15. Chryſoſtomum defendit, Pelagium damnat. Primum Eudoxia irata bis deponendum, & in exilium deportandum curat. Ille ad Innocentium apellat; qui ejus cauſam ſuſcipit, & per Legatos ...uere conatur, atque ubi tandem ærumnis confectum ...t, Imperatorem cum vxore anathemate percellit. Cum ...em.

...LAGIUS Monachus, ſuam hæreſim quâ maxime ...iſti gratiam oppugnabat, unà cum Cœleſtio diſcipu... ...ſſeminaſſet, variis in locis damnatus eſt, ac præſer... in Concilio Milevitano, cui interfuit Auguſtinus, ...ſque acta probavit Innocentius.

...OZIMVS 1. Dolo Cœleſtij primùm deceptus, ſed ...itæ fraudis poſtea vindex.

...ONIFACIVS 5. Qui Eulalio ſchiſmatis tertij pſeu... Pontifici ſuâ modeſtia ſuperior extitit.

...OELESTINVS 8. Quem fœdo errore, ſcioli ...dam cum Cœleſtio pelagiano confudere. ſub eo cele... ...tum eſt.

...NCILIVM 3. Oecumenicum Epheſi adverſus Ne... ...ium Conſtantinopolitanum Epiſcopum, qui ex acer... ...o hæreticorum inſectatore, factus hæreticus, Virgi... ...n negavit Deiparam, & θεότοκον non θεοτόκον dixit. ...cilio præfuit S. Cyrillus Cœleſtini Vicarius, in eoque ...num, & apud Theodoſium, quamquam mille artibus ...ugnata, vera cauſa prævaluit. Neſtorius denique Oaſim ...gatus, corroſâ vermibus linguâ, periit.

...IXTVS 8. Quem gravis calumnia clariorem fecit, ...ente Imperatore, & ſenatu diſcuſſa.

...EO MAGNVS 21. bis Romam ſervavit, & Attilam ab ... invaſione mirabiliter avertendo, & Genſericum in ...dem occupatione demulcendo. Sed graviſſimo lon... malo Eccleſiam liberavit per Chalcedonenſe Conci... ...n, nam.

...VTYCHES ARCHIMANDRITA, nimio Neſtorianæ hæ... ...s odio, in novam incurrens, nec duas tantum in Chri... perſonas, ſed etiam naturas negans, operâ Dioſcori ...andrini præſulis, & Chryſaphij Eunuchi apud Theo... ...um potentiſſimi, ita invaluit; ut coacto Epheſi Con... ...o, quod deinde latrocinium dictum eſt, nefarium dog... ...probatum fuerit; donec Pulcheriâ Theodoſium de... ...ente, & mox Martiano nubente, celebratum eſt.

...HALCEDONENSE Concilium œcumenicum 4. in quo ...criptus Eutyches, Dioſcorus præſens depoſitus, & in ...m ejectus.

...ILARVS 6. ſub quo Studius & Martyrius.

...MPLICIVS 15. ſub quo Roma ab Erulis Arianis ...a.

...LIX III. 9. qui Enoticon Zenonis damnavit, & Aca... ... ſibi primatum in Oriente vindicantem excommu... ...it, unde ortum, inter duas Eccleſias primum Schiſma.

...LASIVS 5. doctus librorum cenſor.

...ASTASIVS, cui nocuit cognominis Imperator.

...EGES GALLIÆ.

...AMVNDVS 8. Salicæ legis author.
...DIO 20. primus Rhenum trajecit.
...VEVS 10. Attilam vicit & Pariſios occupavit.
...ERICVS regno exutus & callide reſttiutus.
...OVEVS, primus Francorum Regum Chriſtianus, Clo...tare, & Tolbiacæ pugnæ miraculo, ad fidem converſus. ...es multis circumquaque victoriis propagavit, & imprimis ... Viſigothorum Regem memorabili prælio ſuperatum, ſuâ ...erfecit, ejuſque ditionem occupavit.

IMPERATORES ORIENTIS.

ARCADIVS 12. Theodoſij M. Filius, piis admodum legibus regnum auſpicatur; & Tutoris ſui Rufini, per Stiliconem inſidias evadit. pacati vir ingenij, vxori tamen nimis addictus, cujus impulſu D. Chryſoſtomum, in exilium deportari, atque ærumnis confici paſſus eſt.

8. THEODOSIVS 42. Arcadij filius unà cum ſorore Pulcheriâ feliciter regnat, multaſque victorias per Ardaburium & Aſparem obtinet; Primùm in Perſas, & Saracenos, ac deinde adverſus Ioannem Tyrannum, qui Occidentale imperium occupaverat, Valentiniano debitum poſtremis vitæ annis, per Chryſaphium & uxorem Eudoxiam olim Athenaïdem, deceptus, Eccleſiam vexavit; ſed brevi reſipuit, & illata damna, quantum in ſe fuit, ſarcivit.

50. MARTIANVS 7. alter in nuptiis Ioſeph, Pulcheriæ operâ, quâ uxoré duxit, Imperator electus eſt, & Eccleſiam ab Eutychianis turbatam per Chalcedonenſe Concilium compoſuit vti bellicis artibus clarus, & tamen dicere ſolitus, *nunquam movenda eſſe arma quamdiu pace frui liceret*.

57. LEO 17. Aſparis operâ imperium adeptus, eundem poſteà rebellem, cautè oppreſſit. magnam in Vandalos expeditionem ſuſcepit; adeò ut claſſis undecies centenis navibus conſtaret, terreſtris exercitus centena militum millia ſuperaret; tantus tamen apparatus irritus ceſſit, proditione Baſiliſci, quem huic bello præfecerat. imperium reliquit Leoni puerulo, Zenonis generi ſui filio.

74. ZENO 17. à filio coronatus, eundem tollit, partoque per ſcelus regno infeliciter utitur multis undique rebellantibvs, præſertim Baſiliſco, à quo per biennium poteſtate exutus, & ad extremas anguſtias redactus eſt, denique conjugis imperio, quam olim fidiſſimam in calamitate erat expertus; in tumulum per Soporem delatus, horrendo exitu vitam finiit, dum illa novis nuptiis indulgeret.

IMPERATORES OCCIDENTIS.

HONORIVS 28. Theodoſij M. filius, naturâ mitis & placidus, ſed à curis negotiiſque omnino alienus, per ſuos duces graviſſima bella confecit, plurimoſque Tyrannos ſuſtulit: nam primo per Stiliconem Alaricum & Radagaiſium Gothorum Reges, cum innumeris barbarornm turmis erumpentes repreſſit, magniſque cladibus affecit, ſed deficientem poſtea eundem Stiliconem vitâ privavit, unde Alarici ira, & urbis expugnatio, quam per tres continuos dies barbarus expilavit: deinde per Conſtantium cui Placidiam ſororem, uxorem dedit unà cum Auguſti cognomine, variis Tyrannis Gallias liberavit, & Attalum intercepit; denique per Marinum Heracliani rebellionem in Africâ extinxit, devictâ ejus claſſe, quæ pluſquam tribus navium millibus conſtabat.

25. VALENTINIANVS III. 31. Honorij ex ſorore nepos, ſub quo Vandali Hiſpaniam & mox univerſam Africam, duce Genſerico occuparunt, Franci Gallias invaſerunt, & Hunni ſub Attila univerſum imperium lacerarunt, quod omnino in præceps abiit, ubi arte Maximi vxoris iniuriam vindicantis, ſublatus eſt Aëtius.

Hunc excepere varij ſive Tyranni, ſive imperatores, qui labenti reipublicæ præfuere, tam brevi tempore ut eorum nomina referre ſufficiat. hi fuere.

MAXIMVS. AVITVS 1. MAIORIANVS 4. SEVERVS 4. ANTHENIVS, OLYBRIVS, GLYCERIVS, 1. NEPOS 1. AVGVSTVLVS quem Odoacer Herulorum Rex ſpoliavit, dejectus & ipſe non multo poſt à Theodorico Gothorum ſive Oſtrogothorum Rege.

PONTIFICES.

SYMMACHVS. 16. Contra quem Anaſtaſius Imperator hæreticus, quintum ſchiſma excitavit, Pſeudo-Pontifice Laurentio. *Pacem* reddidit Palmaris Synodus, in quâ Theodoricus ob moderationem mire laudatus.

14. HORMISDAS *9.* ſub quo Orientalis Eccleſiæ ſchiſma ſublatum, Acacij nomine è ſacris tabulis eraſo.

23. IOANNES 3. Pius in legatione pro Arianis ſibi impoſitâ prævaricator & Martyr.

26. FELIX IV. 4. in cujus electione jus approbandi Pontificis, ſibi arrogavit Theodoricus, quod inique retinuerunt, non modò ſucceſſores Ariani, ſed multi etiam Imperatores Catholici.

30. *BONIFACIVS* II. 1.

31. IOANNES II. 4. qui quæſtionem de uno è Trinitate paſſo definivit.

35. AGAPETVS 1. Magni animi Pontifex, ut in causâ Anthimi, adverſus Iuſtinianum probavit, cum à Gothis legatus Conſtantinopolim adiiſſet.

36. SYLVERIVS 4. quem Beliſarius captâ urbe tamquam Gothis faventem ſede dejecit, ut Theodoræ Imperatrici obtemperaret, quæ Vigilium intrudi volebat, ob promiſſam ab eo Chalcedonenſis Concilij abrogationem: intruſus ergo Vigilius, Sylverium in inſulam relegari, ibique inediâ miſeriiſque confici curavit. mox tamen dignitate depoſitâ, novæ ac liberæ electioni locum dedit, quâ turbarum metu, aſſumptus eſt à Clero, & legitimus factus.

40. VIGILIVS 15. Pontificatu malè parto in pœnam uſus, & toto illius tempore, ob tria Capitula exagitatus. ob quæ celebratum eſt.

CONCILIUM Conſtantinopolitanum 2. & Oecumenicum 5. in quo eadem tria Capitula damnata ſunt, cum Origeniſtarum erroribus. cœterum præter clariorem hujus trium Capitulorum quæſtionis expoſitionem, duo alia, quæ ſunt in hac re difficiliora enodabimus, nimirum quomodo, integrâ fide, toties Vigilius mutaverit ſententiam, & quâ ratione Concilium contra ejus voluntatem habitum, legitimum fuerit.

55. PELAGIVS 5. qui legatus ante in Oriente turbarum ferè omnium author fuit.

59. IOANNES III. 13. ſub quo Iuſtinianus Incorruptibiliũ hæreſi corrupit Orientem, & Monothelitis viam ſtravit.

73. BENEDICTVS 4.

77. PELAGIVS II. 12.

90. GREGORIVS M. 14. pietate & ſcriptis omnibus notus, per Abbatem Auguſtinum ad Chriſti fidem Anglos adduxit; ſed fruſtrà laboravit pro Oecumenici titulo Conſtantinopolitanis præſulibus tollendo. de Galliâ benè meritus, cujus Reges adeò cæteris anteponit.

IMPERATORES ORIE[N…]

ANASTASIVS 27. Eutych[…]
fautor civiles motus propè cont[…]
nis causâ perpeſſus eſt; ſed Lo[…]
taliani rebelliones feliciter com[…]
alterum Archimedem, qui iſtius […]
buſſit. Cœleſti fulmine tactus periit, qui ful[…]
contemnebat.

18. IVSTINVS *9.* Pius & Catholicus prin[…]
tute bellicâ ſummas dignitates aſſecutus, […]
perium paravit, induſtriâ illâ, quâ pecunias […]
electione obtinendâ ſibi creditas, ſuo nom[…]
diſtribuit.

27. IVSTINIANVS 48. Africam Ital[…]
peravit, miſſo enim cum exercitu Beliſario, […]
cœpit, & Vandalorum regnum; centeſimo […]
cœperat anno, in Africâ extinxit. nec multo p[…]
dem Ducem, Gothos aggreſſus, iis Siciliam, R[…]
vennamque eripuit, Vitigemque Regem in […]
accepit; ſed tot victoriarum curſum retardaſſe[…]
iniqua Sylverij depoſitio; donec miſſus in loc[…]
rij Narſes, Totilam res Gothicas reſtituentem, […]
dit, occiditque. edidit præterea Iuſtinianus leg[…]
de ſuo nomine nuncupatum, Triboniani ma[…]
nis operâ, ac mirabile S. Sophiæ templum […]
cior ſi fidei dogmata non attigiſſet, quæ dum […]
ſcrutatur, in hæreſim incidit, in quâ mortuus […]

65. IVSTINVS 13. Iuſtiniani ex ſorore nepos, […]
res ab eo turbatas compoſuit, & magnatum […]
injurias per admirabilem præfectum comp[…]
ſas cum bellum ſuſcepiſſet infelici ſucceſſu […]
dit in phreneſim, per quam Tyberius Cæſar […]
lo felicius in Perſas rem geſſit.

78. TYBERIVS II. 4. Perſicis victoriis clarus, […]
lendâ Sophiâ Iuſtini uxore, quæ illum ſpe […]
xerat, induſtrius, ac præſertim ob amorem […]
laudandus.

82. MAVRITIVS 10. *Tyberij* gener, […]
celebris. cum enim poſt ingentes victorias de P[…]
tas, eorumque Regem Choſroem, in regnum […]
dejectus fuerat, reſtitutum; copias trans […]
iuſſiſſet; rebellante exercitu, Imperio & vita […]
defectionis author Phocas, filios quos plures […]
habebat, in parentis oculis interfici iuſſit, […]
terim vox hæc una fuit, *Iuſtus es Domin[e]*, *& re[…]*
cium tuum. Hoc æquiori animo pœnam tulit, […]
tis ſuis debitam credidit.

REGES GALLIÆ.

CHILDEBERTVS unus è quatuor Clodovæi liberis, quorum ſoli qui regnarunt Pariſiis inter Reges Galliæ recenſentur. Hic unà cum fratre Clotario, Clodomiri necem in Burgundia ultus eſt, ſed præclarum facinus ejuſdem filiorum nece fœdavit laudabilior in ſororis vindictâ, quam cæſo Amalarico in Galliam reduxit.

CLOTARIVS alter Clodovæi filius, qui fratribus ſuperſtes eorum regna occupavit; & diviſa Franciæ Monarchiæ membra conjunxit, ac mox exemplo patris, in quatuor filios regnum partitus eſt.

CHEREBERTVS Clotarij filius, cujus filiæ […]
legis exemplo ab hæreditate regni excluſæ ſunt.

CHILPERICVS Clotarij filius, qui perpetua […]
tre Sigeberto bella geſſit, à quo Tornaci obſeſſus, […]
redactus uxoris Fredegundis ſcelere ſervatus eſt, cæſo […]
Sigeberto. Sed eadem quæ virum ſervaverat, de […]
dum libidinis vindicem timet: mulier aliunde ſupra […]
& quæ puerulum filium in caſtra ducens, militibuſque […]
victorias retulit.

SÆCVLVM VII.

PONTIFICES.

SABINIANVS.
BONIFACIVS III.
BONIFACIVS IV. 7.
DEVSDEDIT.

Tunc ſedes frequenter diuque vacavit, quod Pontificibus electis, expectandus eſſet Im-

...ONIFACIVS V. 8.

...torum Conſtantinop. aſſenſus. Grave item damnum ...pit Eccleſia, Mahomete exorto, qui è paſtore princeps ...bum ſive Saracenorum factus, exitialem ſectam con... ...t, & poſterorum armis latius propagandam reliquit.

...ONORIVS 12. de cujus fidei integritate magna controverſia. Cum enim exorti eſſent in Oriente Mo...elitæ; qui unam in Chriſto voluntatem aſſerebant, ...mque hæreſis Eutychianis, Neſtorianis, aliiſque in... ...e oppoſitis ſectis probaretur; Heraclius Imperator in ...l dogma incubuit, ut eo quaſi vinculo, omnium vo...tes, animoſque conjungeret. Verum inſurrexere Or...doxi, ſequutæque inde turbæ atque diſſenſiones. Eas ...ſedare ſtudet aut fingit Sergius Patriarcha Conſtan...politanus ad Honorium ſcribit, eique author eſt, ut ...s cauſa, de voluntate Chriſti, unâ vel multiplici in... ...erum ſileatur, quod reſponſione ſuâ approbavit Ho...us, & literas ſcripſit in quibus cum nihil extet non ...odoxum nihilominus celebrata non multo poſt. 6. ...erſali Synodo, damnatus eſt, & reliquis Monothelitis ...numeratus. Sunt qui cum Melchiore Cano erraſſe Ho...um & à Concilio verè damnatum aſſerant. Plures ...en ut Baronius & Bellarminus contrariam opinantur, ...duplici ratione ſatisfaciunt. Nam & corrupta acta ...cilij non levibus conjecturis demonſtrant, & quam... ...eſſent integra potuiſſe hic errare Concilium affirmant, ...non de fide, ſed de perſona agebatur.

...EVERINVS I.
...OANNES IV. 2.
...HEODORVS 7.

Variis adverſus Monothelitas & Imperatores Heraclium atque Conſtantem laboribus perfuncti.

...ARTINVS 5. quod edictum Conſtantis pro Mono...itis, probare nollet, varie vexatus, & in exilio tandem ...fectus.

...VGENIVS I.
...TALLIANVS 13.
...DEODATVS 7.
...OMNVS I.

...GATHO 5. ſub quo tandem reddita pax Eccleſiæ, ...iiſque compreſſa per Conſtantinum Pogonatum cujus ...i celebratum eſt.

...ONCILIVM 6. Occumenicum & 3. Conſtantinopo... ...um Monothelitarum dogma proſcripſit, & Hono... ...te Monothelitam damnavit, ut ſupra in Honorio ...m eſt.

...EO II. 1.

...ENEDICTVS I. Cui jus omne in eligendis Pontifi... ...& pecuniam pro approbatione pendi ſolitam, re... Pogonatus.

...NNES V. 1.
...ON I.

...RGIVS 14. Quini-Sextæ ſeu Erraticæ Synodi, ...allinicus Patriarcha, auſus erat inconſulto Ponti... ...brare, fortis oppugnator.

IMPERATORES.

2. PHOCAS 8. In pœnam ſcelerum (ſi Cedreno creditur) populo datus, quodque nemo tunc ſceleſtior viveret. Tantâ ignaviâ regnavit, ut Choſroes Perſarum Rex, provincias impunè vaſtaverit, ipſeque nullo negotio, ab Heraclio Africæ præfecto dejectus fuerit.

10. HERACLIVS 30. Choſroem illum, qui totum ferè Orientem ſubegerat, omneſque pacis conditiones ſpernebat, fortitudine mira proſtravit, amiſſaſque Provincias recepit, præſertim Chriſti Crucem, quæ capta funeſtior Perſis fuit, quam olim Arca Philiſtæis. Siquidem Choſroë per filium cæſo, brevi extincta illius familia, ad Arabes regnum tranſiit. Heraclius autem tantas victorias deinceps fœdavit, & quod in Monothelitarum hæreſim tranſiit, & quod naſcentes Saracenorum vires, magno ſuo, & poſterorum damno neglexit.

CONSTANTINVS II. Heraclij filius, & collega Novercæ dolo brevi ſublatus.

HERACLEONAS Heraclij ex alterâ conjuge filius, ob admiſſum ſcelus in Conſtantinum, à Senatu ejectus, & naribus truncatis unà cum matre, in exilium pulſus.

42. CONSTANS 26. Conſtantini filius, Monothelitarum fautor acerrimus, qui Saracenos in Oriente, & Longobardos in Italia, infeliciter aggreſſus, in Siciliam ſe recepit, ibique per plures annos delituit, donec de imperio in eam inſulam transferendo cogitare à ſuis creditus, interfectus eſt.

68. CONSTANTINVS POGONATVS 17. Conſtantis filius ad ulciſcendam parentis cædem in Siciliam profectus, exortum quoque in eâ tyrannum ſuſtulit. Inde reverſus Catholicam fidem per Concilium univerſale reſtituit, & Romanam Sedem in priſtinam eligendorum Pontificum libertatem aſſeruit. Cui Saraceni, tantum ante timendi tributum ſolvere coacti ſunt.

85. IVSTINIANVS RINOTMETVS 17. Pogonati filius, cum adoleſcens rempublicam inconſulte regeret; ab Leontio deturbatus eſt, præciſoque naſo in exilium miſſus. Verum idem Leontius poſt tres tyrannidis annos, pari ſupplicio affectus, & monaſterio eſt incluſus. ejus loco regnavit per 7. annos Tyberius Abſimarus, donec Iuſtinianus poſt decennale exilium reſtitutus, utrumque tyrannum publicè pedibus conculcatum, ſuſtulit. Sed brevi exitium ei attulit, vindictæ cupiditas. De qua mira ſunt, quæ narrat Theoph.

REGES GALLIÆ.

CLOTARIVS 2. Qui tanta fortitudine: vulneratum in acie contra Saxones filium: ultus eſt. Crudelior tamen in victos, quorum nulli parci voluit, qui ſui enſis longitudinem æquaret.

28. DAGOBERTVS CLOTARII filius, cujus mores adeo varij fuere, animuſque nunc in virtutem nunc in vitia propenſus.

44. CLODOVÆVS 2. Primus Regum inertium numeratus, qui ſemel in anno in conſpectum populi venientes, reliquo tempore deliteſcebant in palatio. Dum præfecti palatij, res omnes pro arbitrio adminiſtrabant. reliqui ſunt in hoc ſæculo.

60. CLOTARIVS 3. fil. CLOD.
CHILDERICVS 2. fil. CLOD.
THEODORICVS 1. fil. CLOD.
CLODOVÆVS 3. fil. THEOD.

PONTIFICES.

1. IOANNES VI. 3.
IOANNES VII. 2.
SISINNIVS D. 20.
8. CONSTANTINVS 7. ſub quo res Catholica, in Hiſpaniâ grave damnum accepit, ob Roderici Regis libidinem, in quem evocati ex Africâ Saraceni regnum Gothicum everterunt.

14. GREGORIVS II. 17. Leoni Iſauro ejuſque hæreſi op-
31. GREGORIVS III. 10. [poſiti.
Prior Caroli Martelli patrocinio tutus, cui claves S. Petri cum Romano conſulatu obtulerat, imperatorem hæreticum anathemati ſubjicit.... Alter non ſegnius bellum promovit, donec Leone ſublato, quaſi ſuo munere functus obiit. porro de Leonis hæreſi vide ſub ejus nomine.

41, ZACHARIAS 10. Francis notiſſimus, ob translatum, à Childerico in Pipinum, Galliæ regnum, Virgilium Epiſcopum damnavit, non quod Antipodas admitteret, ut falſo accuſatur, ſed quod plures mundos conrra ſcripturam, adſtrueret,

STEPHANVS II. D. 3.

52. STEPHANVS III. 5. ab Aiſtulpho Longobardorum Rege vexatus, ad Pipinum confugit, qui bis Italiam cum exercitu petens, bis perfidum Regem proſtravit, multavitque ditionis parte, quam Romanæ ſedi attribuit, Copronymo exarchatum nequidquam repoſcente. Is numeroſam 338. Epiſcoporum Synodum, quæ ſe ſeptimam *vniverſalem vocavit*, Conſtantinopoli coëgerat, ab eâque paternam hæreſim, proſcripto imaginum & ſanctorum cultu, confirmari curaverat.

57. PAVLVS 10. Oppugnatores
STEPHANVS IV. 3. Copronymi.

72. HADRIANVS 24. hujus pontificatus felicior etiam quam diuturnior fuit. Longobardis ſublatis, Saxonibus ad fidem converſis, & Felice cum Elipardo Neſtorianis Francofurti damnatis, hæcque in Occidente per Carolum M. In Oriente vero, per Irenem, profligata penitus Iconoclaſtarum hæreſis, Concilio univerſali coacto. fuit illud.

CONCILIVM 7. Oecumenicum, Nicenum 2. per 350. Epiſcopos habitum, præſidentibus Hadriani legatis, ſed unico Patriarcha præſente, Conſtantinopolitano ſcilicet, tribus aliis, Alexandrino, Antiocheno, & Hieroſolimitano ſub Saracenorum iugo gementibus. in eo definitum eſt, quidquid ad rectum imaginum & Sanctorum cvltum pertinet, iſque ab latriæ cultu, qui uni deo redditur, diſtinctus.

REGES GALLIÆ.

CHILDEBERTVS II.
DAGOBERTVS II.
CHILPERICVS DANIEL
THEODORICVS
CHILDERICVS

Reliqui ſunt hi Reges Inertes, quornm nomine rebus præfuere, & Pipinus C. qui Gallicam ditionem, ad Balticum mare amplificavit; & Carolus Martellus Pipini nothus, multis victoriis, eaque præſertim qua propè Turones, trecenta Saracenorum millia delevit, illuſtris. Ac demum Pipinus B. Caroli filius qui detruſo in Monaſterium Childerico, regnum occupavit.

52. PIPINVS 16. Rex alterius Stirpis primus, in ſedem Romanam gratus atque munificus, hanc enim victus Longobardis, ditavit, & ad eam, quam etiamnum obtin[e] evexit. Fratrem habuit Carolomanum è Rege paſtorem ac Monachum Caſſini ſanctiſſimum.

68. CAROLVS MAGNVS Pipini filius qui poſtea Imperator fuit.

IMPERATORES.

11. PHILIPPICVS BARDANES 2. [...]ctum à monacho imperium adep[...] tam Synodum ejuſdem conſili[...] conatus eſt, aliâ Synodo coacta [...] felicitatem inde ſperabat, exiti[...] reperit.

13. ANASTASIVS II. 2. Philippico à ſecretis. is c[...] citum adverſus Saracenos miſiſſet milites ducem [...]runt, ac deinde metu pœnæ ab Anaſtaſio defec[...] tributorum exactorem forte obvium & invitum i[...] rem elegerunt huic poſt aliquas pugnas Anaſta[...] & monachum profeſſus eſt; ſed ſub Leone poſtea [...] nitens, ad Bulgaros fugit, à quibus proditus, cap[...] catus occubuit.

15. THEODOSIVS ADRAMITENVS 2. qui [...] invito animo ſuſceptum, lubenti ceſſit, & in Leo[...] rum, qui ſpecie vindicandi Anaſtaſij, à quo Ori[...] fecturam acceperat; bellum movebat, ius omne [...] Exin cum filio attonſus in Clericum, ſanctiſſime [...] quam ætatem vixit, poſt mortem etiam miracu[...] Celebre eſt Epitaphium ſive ænigma quod ſuo t[...] ſcribi iuſſit hac unâ voce *ſanitas*.

17. LEO ISAVRVS 24. primus Imperator H[...] nam à quibuſdam impoſtoribus Hebræis, qui [...] rium olim prædixerant, & poſtea diuturnam [...] pollicebantur, ad tollendum imaginum, reliqu[...] que Sanctorum cultum impulſus, rem caute pr[...] ſit, mox palam & vi apertâ; adeo ut pios omn[...] rit in primis Damaſcenum, innumeroſque etia[...] bus ſuppliciis abſtulerit quæ cauſa fuit, cur reli[...] liæ ditionem amitteret. Fortis aliunde & bello p[...] cupidus & avarus.

41. CONSTANTINVS COPRONYMVS 34. [...] parentem ſuperavit. celebrata enim 338. Epiſco[...] nodo, in quâ ei de triumphatâ Idololatria eſt acc[...] quidquid imaginum aut reliquiarum inveniri [...] tuit palam combuſſit: & quoniam in monach[...] rectæ fidei præſidium ineſſe intelligebat, tant[...] eos debacchatus eſt, ut nomen profeſſionemque [...] tinxerit. extinctus eſt morbo divinitus immiſſo, [...] que incognito.

LEO IV. 5. Copronymi filius, hæreſiſque [...] adeo ut coniugem thoro amoverit ob imagines [...] rario inventas, in ſacrilegij pœnam periit, quo[...] nam abſtuliſſet.

80. CONSTANTINVS & IRENE 2[...]
Primo per decem annos regnat Conſtantinu[...] matris, quæ per Taraſium Patriarcham & uni[...] Synodum, imagines reſtituit, & alterius Hel[...] conſequitur, in hoc tantum inconſulta, quod [...] cum Caroli M. nata reſpuerit, ſed tunc tem[...] Græcos hoc proverbium ferebatur ait Theo[...] *amicos habeas non vicinos*. Secundò per 7. [...] quentes Conſtantinus imperat ſolus, matre in[...] *dactâ, ſed dum tyrannice ſe gerit*, patruos qu[...] orbat, legitimam uxorem repudiat, novam d[...] in ſe odium concitat. Tertio Irene procerib[...] lium comprehendit, & excæcat crudeliter, ac [...] annos ſola imperium obtinet, donec à Niceph[...] tur ſequenti ſæculo.

PONTIFICES.

EO III. 20. In Carolum M. gratiſſimus, cui poſt receptum Pontificatum, quo ab inimicis dejectus fuerat, Imperium Occidentis, Romæ publicè contulit.

16. STEPHANVS V. M. 7.

CHALIS 7. Cui Ludovicus Pius; donationem Pi- Caroli M. confirmavit; auxitque pluribus etiam is, quam ſucceſſores modò poſſideant.

GENIVS ſub quo celebrata collatio Pariſienſis, de m cultu, neutri parti probata.

NTINVS D. 40.

EGORIVS IV. 16. Fruſtrà in Galliam profectus, icum cum filiis reconciliaret.

GIVS II. 3. ſub quo Bulgari, tabulâ pictoris mo- ad fidem converſi ſunt.

IV. 8. Miraculis clarus. ſub quo Gotheſcalcus Prædeſtinatianorum hæreſim renovavit, aſſe- dam prædeſtinari ad mortem, nec Chriſtum bus eſſe mortuum.

NEDICTVS III. 2. Ante quem ponitur Ioanna ab pleriſque hujus fabulæ ſectatoribus, quæ 4. confutari ſolet, adeo ſolidis, ut etiam doctio- ici, eandem refellant.

OLAVS I. 10. Alter Elias & Phinees dictus, non modò quæ fortiter geſſit, contra Metenſe Conci- proſtibulum, ſed præſertim adverſus Photium, tio per nefas dejecto Conſtantinop. ſedem in- ſque per latrocinalem Synodum, confirmari cu-

DRIANVS II. 5. A quo Lotharius Chriſti corpore eſt, in ſuam perniciem, &

CIVM 8. Oecumenicum Conſtantinop. celebra- cauſa Photij, quem paulo ante Baſilius Imperator , reſtituto Ignatio.

NNES VIII. 10. Photium inſigni dolo poſt Igna- m reſtitutum, probavit, deditque occaſionem fa- Papiſſa.

INVS I.

DRIANVS I. oppugnatores Photij.

HANVS. ſub quo iterum Photius ſede pulſus, vitam ignotus egit.

MOSVS 6. Photianum ſchiſma compoſuit, variè poſt Pontificatum exagitatus.

HANVS VII. 4. Crudelior in Formoſum, cujus foſſum, & mutilatum, in Tyberim projecit. Hic- exordium, gravis illa perſecutio Marchionum comitumque Tuſculanorum, qui integro ferè electiones Pontificum perturbarunt, ſibique pro- vendicarunt.

EGES GALLIÆ.

OVICVS PIVS, de quo inter imperatores.

OLVS CALVVS Pij filius. Galliam in diviſione ctor ad Fontinatam. ſed in Normannos parum felix.

ICVS BALBVS Car. fil. à multis Imperator creditus, mplicem in cunis reliquit.

CVS
OMANNVS
S CRASSVS

Hi fuere Regio nomine Caroli Simplicis tutores. duo priores Balbi filij, tertius Imperator. quartus Comes Pariſienſis.

IMPERATORES OCCID.

POST everſum Occidentis imperium in Italia, per ſeriem dominati ſunt, ut fuſius referemus, Heruli, Gothi, Exarchi, & Longobardi, donec iſtis per Carolum M. ſublatis, in eo renovatum eſt idem Imperium ann. 800.

CAROLVS MAGNVS 14. præter Boiarios, Sclavos, Avares ſive Hunnos, alioſque populos armis domitos; Longobardorum dominationem extinxit, & Saxones toties reballantes penitus fregit. Princeps non modò fortis ad miraculum, ſed æque pius ac literatus.

14. LVDOVICVS PIVS 26. Caroli M. filius, infelix pater, quem rebelles filij auſi ſunt etiam dignitate exuere; iis tamen, reſtitutus, pepercit, & regnum trifariam diviſum reliquit.

40. LOTHARIVS 15. Ludovici primogenitus, dum fratrum ſibi ditionem vendicat, propriam amittit, victus ad Fontinatam. ad extremum abdicavit Imperium, & monachus factus eſt; ſivè ſponte ſivè coactus, idemque à filiis paſſus, quod in patrem peccaverat.

55. LVDOVICVS II. 20. Lotharij filius perpetuum ferè cum Saracenis bellum geſſit, expugnavitque quadriennali obſidione Barium.

75. CAROLVS CALVVS 2. Galliæ Rex & Patruus Ludovici, cujus, ſine liberis extincti, locum invaſit.

78. CAROLVS CRASSVS 10. Calvi nepos, magnum humanæ calamitatis exemplum.

VVIDO Dux Spolet. / LAMBERTVS ejus fil. — vel — ARNVLPH. Germ. Rex. / LVDOVICVS ejus fil.

Alij, priores numerant quod fuerint à Pontificibus coronati, Poſteriores alij quia longè potentiores & Germaniæ Reges, in qua deinceps ſtetit Imperium. horum inter ſe bella, & de Imperio contentiones, enarrabimus.

IMPERATORES ORIEN.

2. NICEPHORVS 9. hæreticus, ac velut alter Pharao induratus, bello in Bulgaros ſuſcepto cum univerſo exercitu periit.

11. MICHAEL CVROPALATES 2. à Senatu creatus, Leoni per milites evecto poſtea ceſſit: profeſſus *malle ſe omnia amittere, quam ſuorum ſanguinem fundi.*

13. LEO ARMENIVS 7. Qui dolo monachi deceptus, Iconoclaſtarum hæreſim renovavit. periit caſu admodum ſingulari, ob dilatum uno die Michaëlis, quem habebat in vinculis, ſupplicium.

20. MICHAEL BALBVS 9. perditiſſimis moribus, & hæreticus, à Thoma Tyranno per triennium obſeſſus, victor evaſit. Sed malo exemplo Siciliam amiſit.

29. THEOPHILVS 12. Balbi filius, & ſævior Iconoclaſta. Plures de Saracenis victorias reportavit, ſed dolore acceptæ poſteà cladis obiit. Nota morientis vindicta, & uxoris ingenium.

41. MICHAEL III. 26. Theoph. filius, quo regnante, aliud nihil laudabiliter geſtum, quam quod abolitâ penitus hæreſi pietate Theodoræ parentis, illum, Baſilius Cæſar creatus, interficit.

67. BASILIVS 19. Princeps æquiſſimus, & qui miſſis per totam vrbem miniſtris, neminem reperiit, qui de ſe, ſuiſque magiſtratibus, quereretur.

86. LEO PHILOSOPHVS 25. pacis artibus & literis clarus, bello minus fuit idoneus. Pſitaco vitam debuit, Santabareni dolo eripiendam.

PONTIFICES.

ROMANVS M. 4.
1. THEODORVS D. 20.
IOANNES IX. 3.
5. BENEDICTVS IX. 3.
LEO V. D. 40.
CHRISTOPHORVS M. 7.

Hoc ſæculo plurimi Pontifices intruſi fuere, & tamen ab Eccleſia pro legitimis habentur. quod poſt invaſionem, *ait Baron*, ſolitis ritibus electi fuerint, Clero, metu majoris mali, eos tolerante.

8. SERGIVS III. 3. Odio in Formoſum, & vitæ turpitudine infamis. hic ex famoſa illa atque impudica Marozia, quæ tamdiu cum matre Theodora dominata eſt vrbi, Ioannem ſuſcepit poſteà Pontificem.

10. ANASTASIVS III. 2.
LANDO M. 6.

12. IOANNES X. 15. Theodoræ amaſius, & per eam intruſus. Regimine tamen ſatis probatus, aliiſque quam ſibi melior.
LEO VI. M. 6.

29. STEPHANVS VIII. 2.

31. IOANNES XI. 5. Sergij filius, matris potentiâ adoleſcens evectus, deturbatur, per fratrem Albericum, qui vrbis Tyrannidem invaſit contra Hugonem.

36. LEO VII. 4.

39. STEPHANVS IX. 3.

43. MARINVS II. 4.
AGAPETVS II. 10.

55. IOANNES XII. 9. Alberici fil. Othonem coronavit, ac deinde ab eo comprehenſus, & in Synodo de multis criminibus accuſatus, de ſede depoſitus eſt, & in ejus locum Leo ſuffectus. hunc tamen brevi expulit; ſed nihil emendatus media in libidine extinctus eſt.

64. BENEDICTVS V. 2. Quem reverſus Otho dejecit, & Leonem ſubſtituit. ſed mox uterque mortuus eſt.

66. IOANNES XIII. 7. Quem à Romanis pulſum egregiè ultus eſt Otho. vrbis præfecto fuſtibus cæſo, ſuſpenſiſque Tribunis.
DOMNVS II. M. 3.

72. BENEDICTVS VI. 1. ſtrangulatus à Bonifacio Diac. qui Palatium expilavit, aufugitque Conſtantinop.
BENEDICTVS VII. 9.

84. IOANNES XIV. 1. Quem Bonifacius reverſus occidit, ſedemque per menſes aliquot occupavit.
IOANNES XV. 10.

96. GREGORIVS V. 2. Cui Creſcentius vrbis Tyrannus Ioannem oppoſuit, ſed magno ſuo malo, *vid. in Oth. 3.*

REGES GALLIÆ.

CAROLVS ſimplex Lud. Balb. fil. Regnum tandem adeptus, cum Roberto Odonis anteà Regis fratre bellum gerit, eumque fortiter in acie cædit, ſed victus eſt, & paulo poſt captus, in carcere vitam finiit. Poſt, hæc diu regnavit, ſeu potius tyrannidem occupavit Rodulphus, cui ſuo iure ſucceſſit.

23. LVDOVICVS TRANSMARINVS ſic ab exilij loco dictus. hic duos liberos reliquit, quorum primus.

54. LOTHARIVS, qui adverſus Othonem III. bellum geſſit, quo in bello quia Petrus frater Lotharij pro Othone pugnavit adverſus Regem & patriam, poſteà regno excidit.

86. LVDOVICVS ine.s Loth. fil. ſine liberis defunctus, cui cum Petrus Tranſmarini filius ſuccedere debuiſſet, odio prætermiſſus eſt, & Capetus à proceribus acclamatus.

87. HVGO CAPETVS Hugonis M. fil. Rex tertiæ ſtirpis primus Petrum Regni jus armis perſequentem, Lauduni intercepit, & in vinculis ad mortem uſque habuit. proceribus, quorum favore ſtabat Provinciarum dominium conceſſit, prudentiſſimâ tamen reverſionis lege, quâ denique factum eſt, ut quæ tunc neceſſitate diſtracta ſunt, in unum poſteà coalverint.

IMPERATORES OCCID

LVDOVICVS 3. Vel CONRA
BERENGARIVS 9. HENRIC
Itali Ludovicum Bozon. Pro
gem, & Berengarium Foro-Iuli
cem numerant, ponuntque poſt
regnum ann. fere 38. uſque ad Othonem.
mani eorum loco, Conradum Franconiæ D
Henricum Aucupem, Ducem Saxoniæ, & O
trem, ſine interregno recenſent. Horum geſta, I
Italiæ, Rudolphi, Hugonis, & Berengarij II. q
toribus ſucceſſere, referemus.

62. OTHO 1. 2. Henr. fil. Romæ coronatus. L
tharingiam eripuit. Vngaros delevit, eorumq
ſuſpendit. In Italia duos, ut diximus, Pontifices
jecit, & Græcos, qui inſigni perfidiâ German
profligavit, atque Apuliâ, Calabriâque exuit.

73. OTHO II. Oth. fil. in Francos & Græcos, n
pater, fortis aut felix. nam à Lothario Aquiſgr
tatus, ubi Pariſios uſque vindictam protulit,
malè mulctatus, vix evaſit. à Græcis vero &
tantâ ſtrage victus eſt, ut paulò poſt mœrore o

84. OTHO 3. 18. Oth. II. fil. Creſcentium vr
num, fortiter captum ſupplicio affecit. Cum G
Electores imperij conſtituit, & miro exemplo
vxorem, edito, æquitatem ſuam oſtendit.

IMPERATORES ORIEN

11. ALEXANDER I. Leonis Frater, abd
tus, ebrius periit.

12. CONSTANTINVS PORPH. VIII. 47. L
ROMANVS LECAPENVS.
Septennis regnat ſub tutela matris, quam Rom
ſtantini ſocer aulâ ejicit, ſeque generi collegam
unà cum tribus filiis, quos dignitatis participes
ſtantinus poſteà arte uſus Romanum per filios
deturbat, moxque ipſos filios comprehendit,
imperat; ſed tollitur ipſe viciſſim à ſuo filio.

59. ROMANVS 2. Conſt. fil. brevi extinctus,
reliquit, ſed ejus uxor Theophano, Nicephorum,
peribat, ad ſolium evexit.

63. NICEPHORVS PHOCAS. 6. Dux bello in
Saracenis ſupra centum urbes eripuit; indulgenti
in milites, & hinc ſuis inviſus. periit uxoris inſid
in alium amorem converterat.

69. IOANNES ZIMISCES 6. bellicâ laude N
non inferior, per ſe, ſuoſque duces, quos egreg
de Saracenis, Roſſis, Bulgariſque plurimas vict
lit, eaſque Deiparæ, non ſibi, adſcripſit. vene
eſt à cubiculario, quem perſtrinxerat.

75. BASILIVS 50. &
CONSTANTINVS IX. 3.
Fratres & filij Romani II. quorum primus
ratur, alter ad honores tantum collega. Ba
Phocæ tyrannidem extinguit, & Bulgaros to
terit, ut gentem univerſam ad deditionem co
rum 15. millia ſemel excæcavit, relictis ta
deducendos aliquibus monoculis: poſt ejus o
perſuit per 3. ann. Conſtantinus, totus à fratre

PONTIFICES.

SYLVESTER II. 4. Gerberti nomine magis
notus, *ſcandit ab R. Gerbertus in R. &c.*
quod Mathematicas diſciplinas calleret,
hoc ferreo ſæculo, magus eſt habitus.
IOANNES XVI. ſed ob Anti-Papas
XVIII. M. 8. errore deinceps continuando.
OANNES XIX. 6.
ERGIVS IV. 3.
ENEDICTVS VIII. 12. Comitis Tuſculani frater, à
...orio per ſchiſma electo, fugatus, & à S. Henrico,
... in Germania coronaverat, reſtitutus.
OANNES XX. 10. Benedicti VIII. frater.
ENEDICTVS IX. 2. duorum ſuperiorum Pontif.
..., & Alberici Comitis filius, pecuniæ largitione, vix
... puer decennis evectus. in eum Ptolomæi factio,
...anæ oppoſita, inſurgens, Sylveſtrum quendam in-
..., & Benedictus ipſe, inviſum ſe ob flagitia cernens,
... Pontificatum ceſſit, moxque repetiit. *Hinc* fa-
..., ut tres ſimul Pontifices, tribus præcipuis Eccle-
... Romæ ſederent. illos Gratianus presbyter, pactione
..., cenſuumque, ad ceſſionem compulit, & eorum
... electus eſt.
GREGORIVS VI. 2. ob ſuum in eccleſiam meri-
...ctus, poſteà tamen ab Henrico III. de Simonia
... (quamquam non hæc Simonia eſſet, ſed vexa-
... redemptio) in Synodo ſeipſum depoſuit. imita-
... cognominem ſibi Nazianzenum. Tunc autem ad com-
...das factiones, Imperatori conceſſum *eſt jus in*
...ione Pontificum, non parum poſteà Eccleſiæ noci-
...
CLEMENS II. 1. *Gregorio ſuffectus*, quo in Germa-
... mortuo, ſedem ante occupatam invaſit Benedictus.
DAMASVS I. — Nicolaus, Berengarium in
LEO IX. 5. — Synodo R. de hæreſi dam-
VICTOR II. 2. — natum ad Palinodiam coë-
STEPHANVS X. 1. — git, Robertum Viſcardum,
NICOLAVS II. 2. — primum Apuliæ & Sici-
... agnovit, eiuſque armis, Tuſculanam, aliaſ-
...ctiones oppreſſit. Henrico IV. jus eligendi Pon-
... confirmavit; ità ut, aut à Clero electum confir-
..., aut ſi per turbas Clerus non poſſet, ipſe eligeret,
... nomine.
ALEXANDER II. 12. Cui Henricus IV. malè, defe-
... approbationis cauſatus, Cadaloum Honorij nomine
..., in Synodo Mantuana demùm ejectum.
GREGORIVS VII. 12. Cum Henrico; ob Inveſtituras,
...lationes Beneficiorum, acriter, diuque pugnavit,
... illo depoſito, & excommunicato, alium Imperato-
...verit, & Henricus viciſſim, alium Pontificem
... invexerit. Gregorius exul Salerni obiit.
VICTOR II. 2. ſub quo Carthuſianorum initia.
VRBANVS II. 11. Toto Pontificatu cum Anti-Papa
... conflictatus. Expeditionem in Palæſtinam ità fe-
... Conc. Clarom. promovit, ut Godefridum Bul-
..., Hieroſol. Regem, ante obitum, viderit.

REGES GALLIÆ.

...TVS Cap. fil. literis & pietate clarus, Burgundiam re-
... adjecit, & à S. Henrico Imp. cultus eſt.
...CVS I. Memorabili victoriâ de Normannis partâ, &
... eorum Ducis reſtitutione celebris.
...PPVS I. Princeps mollis & voluptarius, vitâ regno-
...nior, quam factis celebrior.

IMPERATORES OCCID.

2. S. HENRICVS II. 22. Dux Bavariæ, prædictum à S. Volfango imperium obtinuit, dum mortem expectaret. In Italia novam Trojam, Græcis eripuit, Robertum Galliæ, & Stephanum Ungariæ, Reges, ut ipſe, Sanctos, amicos habuit; Quin & ſanctiſſimam uxorem nactus, virgo cum virgine permanſit. Tunc Normanni, Siculo regno initium dederunt.

24. CONRADVS SALICVS 15. Franconiæ Dux. Princeps magnanimus, & qui Poloniæ Regem, armis devictũ, & à Bohæmo, ad quem ille confugerat, ſibi perfidiosè oblatum, accipere recuſavit.

39. HENRICVS III. 17. Conr. fil. Ungaris ſæpè devictis Reges pro arbitrio dedit, & in Italia, ut diximus, Pontifices non ſemel elegit, & abrogavit.

56. HENRICVS IV. 50. Henric. III. fil. Cui cum Romanis Pontificibus perpetuum ferè diſſidium, præſertim cum Gregorio 7. quem, ut diximus, de ſede dejecit, dejectus & ipſe de ſolio. In ejus locum, electus primò Rudolphus Dux Sueviæ, moxque Hermannus Dux Lotharingiæ. Sed iis ſuperſtes fuit Henricus, qui tandem à filio exauthoratus interiit.

IMPERATORES ORIEN.

28. ROMANVS ARGYRVS 6. In magnum conjugalis fidei & amoris exemplum Zoem Conſtantini filiam cum imperio invitus accepit, & ab ea ſublatus eſt, Michaëlis amore captâ.

34. MICHAEL PAPHLAGO 7. Toto feré regni tempore, à Dæmone vexatus abdicavit, & nepotem ſuum quem adoptavit Zoë, ſucceſſorem reliquit. is fuit.

MICHAEL CALEPHATES. M. 5. Qui beneficij immemor, dum Zoem in monaſterium detrudit, rebellante populo, captus & excæcatus eſt. Zoë Conſtantino nubit.

42. CONSTANTINVS MONOMACHVS 12. In bello uſus eſt fœderatis Francis, quorum ductor Briennius, multas, de barbaris, victorias reportavit.

THEODORA 1. Soror Zoes, per annum regnat.

MICHAEL STRATIOTICVS 1. à Theodora evectus, ſed parum regno idoneus, abdicare cogitur, à Proceribus.

57. ISACIVS COMNENVS 2. ubi aliquandiu cum laude regnavit, imperium depoſuit, & monaſterium ingreſſus tantâ humilitate vixit, ut ſæpè Ianitoris munere fungeretur. Princeps caſtitate inſignis.

59. CONSTANTINVS Ducas 8. ab Iſacio electus. rem militarem neglexit, forenſi totus incubuit, adeo ut, *inquit Curop*, milites, exutis armis, patroni fierent. Hinc deleti exercitus, & fines à barbaris vaſtati. tres liberos reliquit, ſub tutela vxoris, quæ callidiſſimé contra iuſiurandum, novas nuptias ſibi quæſivit.

68. ROMANVS DIOGENES 3. à Sultano Turcorum, qui jam Perſidem occupaverant, bello captus, magnanimum quidem hoſtem, expertus eſt, ſed poſt libertatem acceptam, à ſuis eſt interfectus.

71. MICHAEL PARAPINACIVS 7. Ducæ fil. à Turcis Diogenem vindicantibus multa damna perpeſſus, demum à Nicephoro eorum copiis adjuto, deturbatur.

78. NICEPHORVS BOTONIATES 3. Per Comnenos Briennium æmulum tollit, ſed ab iiſdem brevi regno privatur.

81. ALEXIVS COMNENVS 37. multa amiſit in Aſia Turcorum armis ereptâ, & in Latinos, quorum auxilio Nicæam, aliaque recepit, ingratiſſimus extitit.

SÆCVLVM XII.

PONTIFICES.

1. PASCHALIS II. 18. Ab Henrico, ob Inveſtituras in carcerem conjectus, nec niſi iurejurando, de re toleranda, inde extractus. Sub eo S. Ioannis Equites & Templarij inſtituti.

18. GELASIVS II. 1. Sede dejectus, & in Galliam pulſus ab Henrico, qui Burdinum intruſit.

19. CALLIXTVS II. 6. Burdino capto, ſedem recipit, & cum Henrico jus Inveſtiturarum dimittente, pacem init; poſt celebratum tamen

CONCILIVM LATERAN. I. Oecumenicum 9. pro reſtitutione diſciplinæ & de Inveſtituris.

24. HONORIVS II. 5.

30. INNOCENTIVS II. 14. Anacleto per D. Bernardum ſuperior. Anti-Papam Rogerius tuebatur, inde Siciliæ Monarchia. Celebratum ab hoc Pontifice

CONCILIVM LATERAN. 2. Oecum. 10. in quo damnatus eſt Arnaldus de Brixia, cum fautoribus Anacleti.

COELESTINVS II. M. 5.

LVCIVS II. M. 11.

45. EVGENIVS III. 8. D. Bernardi antea monachus, qui Romæ non ſatis tutus, Gallias petiit, ibique varias Synodos celebravit, præſertim adverſus Gilbertum Porretanum.

53. ANASTASIVS IV. 1.
54. ADRIANVS IV. 5.
59. ALEXANDER III. 22.

Adverſus quos Fridericus Ænobarbus, Inveſtiturarum diſſidia renovavit.

Primus mollior viſus eſt, & cito ſublatus.
Secundus Fridericum excommunicare paratus, obiit.
Tertius in eundem, utroque gladio, diu pugnavit, & ad pacem demum coëgit, ac duobus Pſeudo-Pontificibus ſuperſtes, tertium abdicantem, in poteſtate habuit. Tuncque celebravit

CONCILIVM LATERAN. 3. Oecum. 11. in quo per 300. Epiſcopos Albigenſium errores damnati.

81. LVCIVS III. 4.

85. VRBANVS. Everſi, à Saladino, Hieroſolymitani regni, dolore, periit.

GREGORIVS VIII. M. 2.

88. CLEMENS III. 3. Quo impulſore, Fridericus Imper. Regeſque Galliæ & Angliæ, in Palæſtinam profecti ſunt, eo ſucceſſu qui dicetur.

91. COELESTINVS III. 7. Acer in Henricum Imper. & in Ducem Auſtriæ, Richardi vindex.

REGES GALLIÆ.

8. LVDOVICVS CRASSVS cum Henrico Angliæ Rege, diu bellavit, magna cum laude, & Flandriæ Comitem à ſuis occiſum, ultus eſt.

37. LVDOVICVS IVNIOR primus Francorum Regum, ſuaſione D. Bernardi, in Palæſtinam copias duxit, indeque reverſus Eleonoram repudiavit, quæ Aquitaniam Anglis attulit, reddiditque in Gallia potentiores, quam Regni ſalus poſtulabat.

80. PHILIPPVS AVGVSTVS, cum Richardo Angliæ Rege profectus, Ptolemaïdem urbem Palæſtinæ primariam expugnavit. Ioannem Richardi ſucceſſorem, ob necem nepoti illatam, Normanniâ, cæteriſque Gallicis ditionibus privavit. Atque ad Bovinas Othonem alioſque Principes, qui jam inter ſe regnum partiebantur, memorabili prælio ſuperavit.

IMPERATORES OCCID.

6. HENRICVS M. 19. Paſchalem, ut … eſt, in vincula conjecit, Gelaſio B… oppoſuit, cumque Eccleſiæ recon… Rhemos tamen, qua in urbe exco… catus fuerat, ſolo æquare vellet, … adventu Ludovici Galliæ Regis, cum copiis recc…

25. LOTHARIVS III. 12. Princeps religioſus, & q… in bello, tria ſacra diebus ſingulis audiret. Inno… in ſedem reduxit, & Rogerium Anacleti fautore… compreſſit.

37. CONRADVS III. 15. Celebris expeditione i… tem cum Ludovico Iuniore ſuſceptâ: infauſtâ ill… amiſſis perfidiâ Græcorum florentiſſimis copiis, … maſco non expugnatâ.

52. FRIDERICVS ÆNOBARBVS 48. Alexan… Anti-Papas oppoſuit, & cum eo fœderatiſque Long… civitatibus, diu in Italia bellum geſſit, ac tandem … lanum funditus diruit. Facta eſt pax Venetiis, … quo traditur Pontificis faſtu. Neque enim is era… ricus qui colla pedibus calcanda ſubjiceret. A… mum, ſacro bello, priora expiavit; ſed in medio … rum curſu, capto Iconio, deletiſque quadringen… equitibus, in aquis extinguitur.

90. HENRICVS VI. 8. Siciliæ regnum, uxoris jure … & inde Conſtantinop. Imperatorem ſibi tributari… Quod autem Richardum Angliæ Regem, è Palæ… vertentem, intercepiſſet, grandique pecuniâ mulc… communicatus interiit.

IMPERATORES ORIEN…

18. CALO-IOANNES 25. Bellator egregiu… ſingulis regni annis, ſingulas expeditiones … felici ut plurimum eventu, patrocinio Virginis, qu… Perſarmeniis in urbem triumphantem induxit. … filium minorem natu, majori prætulit, quod ap… gno agnoſceret.

43. MANVEL COMNENVS 37. fratri prælatus, … rentis iudicio dignum exhibuit, magnis virtut… eas dedecoravit cum perfidia quâ in Conradum … cujus copias farinis calce permixtis prope delevit. … pietate quâ Turcicum divinitatis cultum proba…

80. ALEXIVS COMNENVS 3. puer relictus mul… tit, & tollitur ab Andronico.

83. ANDRONICVS COMNENVS 2. & Com… poſtremus, ſævus, ſed juſtitiæ tenax; dum Iſaciu… lum vult occidere ob magicas ſuſpiciones, illo … tuente, & populo in ejus gratiam rebellante, cr… lanienâ ſublatus eſt.

85. ISACIVS ANGELVS 10. è ſummo pericul… mum honorem elatus, fratris poſteà perfidiâ … enim militibus corruptis, Iſacium oculis orba… cum Alexio filio in carcerem conjecit.

95. ALEXIVS ANGELVS 8. Regnum tyranni… miſerè periit. Nam Alexius nepos, cuſtodiâ ela… duinum Comitem, alioſque principes in Palæſt… citum Ducentes, Conſtantinopolim advocavit, … fortitudine, occupatâ urbe, Tyrannum deturb…

SÆCVLVM. XIII.

PONTIFICES.

INNOCENTIVS III. 18. Albigenſes per Monfortium delet, SS. Dominici & Franciſci ordines confirmat, celebratque.

Concilivm Lateran. 4. Oecumenicum 12. in quo vox, *tranſubſtantiationis*, ...bata, damnati plures Hæretici, & Monfortius, in Co...tatu Toloſano, quem poſt egregias victorias occupa...at, confirmatus.

...ONORIVS III. 11. Omnes Friderico in-
...REGORIVS IX. *19*. fenſi, quod labenti-
...OELESTINVS D.18. bus in dies Palæſtinæ
...NNOCENTIVS IV.*11*. rebus, pro ſuo mune-
...non ſuccurreret. erat enim ad eam expeditionem voto ...rictus, quam demum non niſi fraudulenter obiit. ob ... Gregorio non ſemel diris devotus, ab Innocentio ...ique depoſitus eſt.

...oncilivm Lvgdvn. 1. Oecum. 13. in quo confirma...fides, & Fridericus excommunicatus atque depoſitus, ...ſente Innocentio, cum 140. Epiſcopis.

...LEXANDER IV.*6*. Adverſus Manfredum Fri-
...RBANVS IV.*3*. derici nothum, & Siciliæ
...LEMENS IV.4. Regem armati: hujus re-
...m confert Vrbanus, Carolo Andegavenſi S. Ludov. ...mano; qui ſub Clemente Romam adveniens, Manfre...m vincit occiditque, & Conradinum Friderici filium ...auxilium accurrentem, capit cum Duce Auſtriæ, & ...deliter carnificis manu tollit. Exinde Franci in Sicilia ...nant.

...REGORIVS X. 4. à quo celebratur. S.V.an.*3*.

...oncilium Lugdun. 2. Oecum. 14. pro recuperatio...terræ S. & Græcorum concordia, in eo moritur D. ...nav. & D. Th. dum ad illud vocatus properat.

...ADRIANUS V.D.37. His Pontificibus res Chri-
...NOCENTIUS V.M.5. ſtianorum in Palæſtina pe-
...ANNES XXI. 1. nitus conciderunt, perpetuis
...COLAUS III. *3*. Venetorũ & Genuentium
...RTINVS II. 4. diſcordiis, & amiſſione im-
...NORIVS IV.2. perij Conſtantinop. debili-
...ICOLAVS IV.4. tatæ. nam Saraceni Ptole-
...dem expugnarunt, eademque operâ reliquas arces, ...à Latinis tenebantur, Tyrum, Sydonem &c. nullo ...tio receperunt.

...ELESTINVS V. M. 5. Ordinis Cœleſtinorum au...& miraculis clarus, quo nullum tamen edidit majus, ... cum tantam dignitatem ſpontè abjecit.

...NIFACIVS VIII. 8. de quo cuncta complectitur ...ut ferunt morientis Cœleſtini Prophetia, *aſcendiſti ...pes, regnabis ut Leo, morieris ut canis.*

...EGES GALLIÆ.

...DOV. LEO VIII. Eodem tempore quo Philippus pater ...Bovinas de Othone, ipſe in Pictonibus de Ioanne Rege ...triumphavit. idem poſtea, captâ Rupellâ, omni cite...uitania, Anglos ejecit, nec parum momenti in profli...albigenſibus attulit.

...OV.IX. duabus adverſus infideles expeditionibus cele...alæſtinam ubi Damietam cœpit, ſed Caſtris peſtilenti...tatis, captus eſt ipſe. in Africam in qua Tunetum ob...emens, extinctus eſt.

...PVS AVDAX ex Africa redux, defuncti patrui Tolo...pictavorum Comitis hæreditatem adiit, Pompejopolim ...rum expugnavit, Regique Arragoniæ veſperas Siculas ...oſuit.

...PVS PVLCHER cum Anglis Flandriſque eorum ...diu pugnavit, & acceptam ad Curtracum cladem ...us eſt ad Audomaropolim. gravius ei fuit cum Boni...tium, quem in excommunicationis vindictam, Anagniæ ... & malè mulctandum curavit.

IMPERATORES OCCID.

PHILIPPVS X. Othonem æmulum, ad eas tandem pacis conditiones adegit, ut gener factus ſocero ſuccederet in imperio. proditoriè cœſus eſt à Palatino, auditáque eius cæde, uxor dolore periit.

8. OTHO IV.*6*. Depoſitus ab Innocentio, & ad Bovinas à Philippo Auguſto victus.

14. FRIDERICVS II. Henrici VI. filius à Pontificibus in Othonem evectus, & Pontificum poſtea hoſtis acerrimus. diu cum illis bellum geſſit, eâque occaſione primum in Italia, exitiales illæ Guelphorum atque Gibellinorum factiones. demum ad Parmam, quam oppugnabat, cum ſua victoria expugnatus, paulo poſt etiam miſere periit; à ſpurio filio præfocatus. poſt ejus depoſitionem electus eſt Pontificum operâ Henricus Haſſiæ Langravius, & deinde.

GVILLELMVS BATAVVS Hollandiæ Comes qui Friderico ſuperſtes fuit per *6*. an. eo ſublato.

5*6*. RICHARDVS Henrici Regis Angliæ frater, &
ALPHONSVS ſapiens Rex Caſtellæ

Electi ſunt à diviſis principibus, & dignitatis tantum inſignia geſſere; nam Alphonſo ſuperſtite creatus eſt.

73. RVDOLPHVS 18. Harburgenſis Comes Auſtriacæ familiæ caput, hic Otthocarum Bohæmiæ Regem potentiſſimum, cujus olim præfectus fuerat, & à quo ideo ſpernebatur, prælio victum coëgit ad obſequium; & ſpectante exercitu deriſit. Italiam numquam adire voluit ad coronam accipiendam, ſed Italis emere volentibus imperij jura vendidit. Filium denique Auſtriæ Ducem reliquit.

*9*2. ADOLPHVS NASSOVIVS. Quinquies in bello opimis ſpoliis potitus, ſed ob crudelitatem dignitate privatus & ab Alberto victus & cæſus.

IMPERATORES ORIEN.

4. BALDVINVS I. Primus Latinorum Conſtantinopoli Imperator. cæſo enim poſt reſtitutionem ſuam Alexio, & Murſuphlio Tyrannidem invadente. Latini proceres non procul inde hyemantes, iterum urbem expugnaverunt, & ejecto Tyranno Balduinum de communi conſilio elegerunt. tunc è Latinis, Veneti, ægei maris inſulas, Marchio Montferratenſis Peloponeſum, alij alia receperunt. è Græcis Theodorus Laſcharis Nicæam vrbem occupavit, Alexius Comnenus Trapeſuntum; & uterque imperatoris nomen aſſumpſit. Prioris familiam extinxit Michaël Paleologus, qui poſteà Conſtantinop. recuperavit. Alterius poſteri, Trapeſuntinum Imperium diu tenuere. Porro Balduinus Adrianopolim aggreſſus à Bulgaris captus, & crudeliter cæſus eſt. poſt illum regnarunt è Latinis.

6. HENRICVS Balduini frater.

1*6*. PETRVS Altiſſiodorenſis Henrici gener

17. ROBERTVS Petri filius.

2*9*. BALDVINVS II.*3*2. Roberti fil, Latinorum poſtremus, quem Michaël Paleologus Niceæ tunc imperans regno exuit, immiſſis per cuniculum in urbem præſidio nudatam, militibus.

*6*1. MICHAEL PALEOLOGVS 22. Quo tutius partum, imperium poſſideret, averteretque per Pontifices arma Caroli Siculi, Balduinum reſtituere parantis, Græcam Eccleſiam Romanæ ſubjecit, quin & ſocietate cum Rege Arragoniæ initâ, Siculas veſperas & inſulæ defectionem, promovit.

PONTIFICES.

BENEDICTVS XI. M. 8.

5. CLEMENS V. 9. Gallus, & Galliæ Regis favore, electus, certis conditionibus. Is ſedem in Galliam tranſtulit & CONCILIVM VIENNENSE celebravit, in quo actum de Terræ S. recuperatione, Templariorum extinctione, & de Beguardis ac Beguinis hæreticis.

16. IOANNES XXII. Ludovico Bavaro, & Franciſcanis infenſiſſimus. illum anathemate perculit, ut dicemus. horum ordinem penitus delere parabat, cum mortem obiit. Toloſanam ſedem Archiepiſcopalem fecit.

34. BENEDICTVS XII. 7. à conſanguineis de more extollendis adeò alienus, ut neptem variis optimatibus negatam mercatori Toloſano coniugem dederit. Quæſtionem de animarum felicitate definivit.

42. CLEMENS VI. 11. Ludouicum Bau. toties excommunicatum depoſuit. Ioannam Neapolitanam innocentem pronuntiavit, factus Iudex, litis quæ umquam fuerit, graviſſimæ. ab eadem Ioanna Avenionem emit.

52. INNOCENTIVS VI. 10. Qui olim Iudex Major Toloſæ fuerat. Italicam ditionem recuperavit, fortitudine celeberrimi illius Cardinalis Albornovij, qui currum obtulit, captarum vrbium clavibus, oneratum.

62. VRBANVS V. 8. Triplicem coronam primus aſſumpſit.

70. GREGORIVS XI 7. Pontificum ſedem Romæ reſtituit, anno à tranſlatione ſeptuageſimo, impulſu SS. Brigittæ & Catharinæ Senenſis. Vuicleſum primus damnavit.

78. VRBANVS VI. 12. Poſt cujus electionem ſciſſa eſt Eccleſia, ſchiſmate omnium graviſſimo, maximeque diuturno, & quidem iure adeo dubio inter partes, ut vix etiamnum conſtet, utra potior fuerit; ſcripſeritque olim Baronius ad amicum, nihil ſe æque reformidare quam illam hiſtoriæ partem attingere, nec mirum cum Regna & Academiæ, & viri etiam miraculis clari vtrimque ſteterint. Oppoſitus eſt ergo Vrbano ab omnibus fere Cardinalibus ab eo deficientibus, & de vi in ejus electione adhibita, querentibus, Clemens 7. qui Avenione ſedem conſtituit. Quomodo vero res geſta fuerit, & quid Vrbano maxime faveat, diſtinctius explicandum.

BONIFACIVS IX. 15. Adverſus quem, poſt mortem Clementis electus eſt Avenione Benedictus XIII. cui, quòd ceſſionis viam ad tollendum ſchiſma, per neceſſariam, rejiceret, ſubtracta eſt à Gallis obedientia.

REGES GALLIÆ.

14. LVDOVICVS HVTINVS
16. PHILIPPVS LONGVS
22. CAROLVS PVLCHER

Filij Philippi, filias tantum reliquere; unde ad Valeſios regnum tranſiit. infelices aliunde etiam in vxoribus.

26. PHILIPPVS VALESIVS, victus ab Eduardo III. de iure Regni Francici contendente, ad Creſſiacum, ubi tot Principes cecidere, Caletum etiam amiſit; quamvis ſummâ fortitudine propugnatum. Sed hæc utcumque damna ſarcivit, Delphinatus Franciæ additus.

50. IOANNES Parente infelicior, ab Eduardo F. quem ad pugnam, negatâ quibuſvis conditionibus pace, coëgerat, victus, & captus, atque in Angliam deductus eſt, unâ cum iuniori filio Philippo Audace, quem poſtea Burgundiæ ducem reliquit, futurum etiam ex vxore Flandriæ Comitem.

64. CAROLVS V. Sapiens dictus ob regnum captivo parente ſapienter adminiſtratum. Gueſclinum habuit conneſtabilem, Hiſpanicâ expeditione adeo celebrem, per quem multa Anglis in Aquitania damna intulit.

IMPERATORES OCCI[DENTIS]

ALBERTVS 10. Rudolphi fil. bel[...] ſit contra Helvetios, qui ea de cauſa [...] inter ſe fœdus ſanciunt.

8. HENRICVS Lutzemburgicus 5. [...] titudine brevi Italiam domiturus, ni [...] mum ſcelus, ſublatus eſſet, venenatâ, ut ferunt, h[...]

14. LVDOVICVS BAVARVS 33. Diuturnum c[...] tificibus bellum geſſit. electus fuerat in ſchiſma[...] vicus cum Friderico Auſtriaco. vterque ſibi i[...] vindicabat. Ioannes XXII. ad ſe cauſæ iudici[...] voluit, abnuit Ludovicus bello ſuperior. (nam [...] victum cœperat) ergo excommunicatur à Io[...] concordiâ cum Friderico initâ Joannem viciſſi[...] expellit & Corbarium Nicolai nomine in [...] cum intrudit. verum paulo poſt Corbarius c[...] ne redit in gratiam. Ludovicus autem bell[...] tinuat cum eodem Joanne, ejuſque ſucce[...] Benedicto atque Clemente; donec ab utroq[...] devotus, ab iſto etiam depoſitus (nullo tamen [...] repentina morte ſublatus eſt.

47. CAROLVS IV. 31. Ioannis cœci, Bohæmiæ [...] in Gallia eduatus, & in pugna Creſſiaca, in q[...] ejus occubit, tribus vulneribus ſauciatus. elect[...] longe ante adverſus Ludovicum B. ſed ille qu[...] ſuperior extitit. Author fuit aureæ Bullæ.

78. VENCESLAVS 22. Caroli fil. Monſtrum Im[...] ob mores flagitioſos à ſuis ſæpè, publicis carcer[...] cipatus, & ab electoribus tandem depoſitus. [...] riam adeo non ægre tulit, ut pro aliquot vini [...] præſtitum ſibi fidelitatis juramentum, Norimber[...] remiſerit.

IMPERATORES ORIEN[TIS]

ANDRONICVS SENIOR 45. Mich. Pal. [...] Turcis, inde ab Nepote toto regno exagita[...] ab ipſo tandem exutus, & in monaſterium de[...]

28. ANDRONICVS IVNIOR 13. Aui per ne[...] bati, ſucceſſor, ita venationi deditus fuit, ut pr[...] meros canes, ſupra mille accipitres aleret; du[...] Turci plurimas urbes occuparent.

41. CALO-JOANNES 43. Pal. Andr. [...]
JOANNES CANTACUSENUS illius [...]
DumCalo-Joannes adoleſcit, Cantacuſenus Imp[...] dignitatem ſibi conferri curat, eâque cum pu[...] tur per annos 8. donec ille grandior factus, [...] ſpoliat, & ad monaſticam vitam compellit. e[...] ſolus, ſed Turcorum ferè ſtipendiarius, coact[...] ficiſcentem ad bellum Amurathem ſequi.

Et quoniam res Turcorum, ut patet, cum Chr[...] bus, quàrum detrimento crevere, magnam habe[...] tem. Ideo breviter à nobis ſunt perſtringenda.

Turci itaque, de quorum origine, & religi[...] libuerit, referemus, initio hujus ſaculi, è variis [...] bus in monarchiam coaluere, ſub OTHOM[...] Regni ſedem Pruſæ in Bithynia ſtatuit. Hu[...] fuere. VRCANVS, qui ad Helleſpon[...] xinum uſque ditionem amplificavit. AMI[...] qui in Europam primus traiciens, Gallipolim a[...] nopolim occupavit. BAIAZETES de[...] multas victorias Græcorum penitus Imperium [...] ni in ſe Tamerlanem concitaſſet, ſuâ ſuperbiâ.

SÆCULUM XV.

PONTIFICES.

INNOCENTIVS VII. 2.
GREGORIVS XII. 3.
ALEXANDER V. I.
JOANNES XXIII. 5.
MARTINVS V. 13.

Et ex altera parte BENEDICTUS XIII.

...r hos Pontifices ſic ſe res ſchiſmatis habuere. Poſt ...rtem Innocentij, cum Gregorius & Benedictus ad ...onendam dignitatem, à ſuis urgerentur, quo de ...mmuni utriuſque partis conſilio, tertius eligi poſſet, ...ſchiſma tolli; atque illi variis artibus rem elude...nt, plerique Cardinales atque Epiſcopi, ab iis defi...entes Piſas convenerunt, ibique celebrarunt.

CONCILIUM PISANUM in quo ad tollendum ſchiſma, ...poſitus eſt cum Benedicto Gregorius, & in utriuſque ...um Alexander ſuffectus, cui paulo poſt mortuo, ſucceſſit ...annes XXIII. Is ex præſcripto Conc. Piſani celebravit.

CONCILIUM CONSTANTIENSE, in quo pariter ad tol...ndum ſchiſma, Ioannes abdicare coactus eſt, abdicante ...ulo poſt etiam Gregorio, qui licet Piſis depoſitus, ha...enus tamen Pontificatum retinuerat. ſolus perſtitit in ...rvicacia Benedictus, ſed illo diris omnibus devoto crea...s eſt Martinus 5. quo ſedente pax demum eſt Eccleſiæ ...dita, Benedicto mortuo & Clemente qui ſucceſſerat ...dicare coacto. damnati ſunt præterea in eodem Conci... errores Vicleffi, ejuſque diſcipuli Ioannes Hus & ...ieronymus de Praga, vivi combuſti. duravit autem ...oncilium per 3. an. & m. 6.

...1. EVGENIVS IV. 16. juxta decretum Conſtãt. Concil.

CONCILIUM BASILEENSE celebravit, in quo hæreti... Huſſitæ, conceſſo calice, Eccleſiæ reconciliati ſunt. ...d cum poſtea idem Concil. Pontificiam authoritatem ...primeret, abrogatum eſt ab Eugenio & Ferrariam mox... Florentiam tranſlatum. hinc.

CONCILIUM FERRARIENSE ſeu FLORENTINUM, in quo ...ræci, præſente ſuo Imperatore & Patriarcha doctrinam ...ccleſiæ R. atque unionem amplexi ſunt. dum interim ...aſileenſes Eugenium deponerent, & in ejus locum Ame...eum Sabaudiæ ducem, Felicis nomine eveherent.

...NICOLAVS V. 8. Sub quo Felix impulſus à filio & à ...alliæ Rege Carolo honorificis conditionibus abdicavit.

...CALLIXTVS III. 3. Alph. Borgia Hiſpanus 1.

PIVS II. 6. Æneas Sylvius vir literatus.

PAVLVS II. 6. De quo non audiendus Platina.

...IXTVS IV. 13. Ruvereus minorita.

INNOCENTIVS VIII. 8. Cibo.

ALEXANDER VI. 11. Roder. Borgia, cujus filij ...entis dedecus; & calamitas.

REGES GALLIÆ.

...ROLVS VI. Dilectus, Cujus infirmitate, orta inter fami...as Aurelianenſem atque Burgundicam, tanta illa contentio, ...penè exitium regno attulit, Delphino ob cæſum Burgun... exhæredato, Galliáque Anglis in prædam datâ.

...OLVS VII. Victor. E Rege Biturigum Rex totius Galliæ ..., non ſuâ modo fortitudine, Dunenſis Comitis & Aurelia... puellæ, ſed maximè prudentiâ quâ Burgundum ab hoſti... ...traxit.

...ICVS II. Princeps callidus, ſed aliquando in perniciem ... Peronæ contigit. Poſt Caroli Burgundi necem Bur... recepit, ſed ejus filiam hæredem amiſit. exitium vitæ ...bjectè horruit.

...LVS VIII. Britanniam cum uxore adeptus eſt, & Re... Neapolitanum, Andegavenſibus jamdiu debitum, armis ...victis etiam in reditu fœderatis Italiæ Principibus, ad ...m.

IMPERATORES OCCID.

RVPERTVS 10. Bavariæ Dux, Venceſlao depoſito, ſucceſſit. ſed tantum, ut quidam volunt poſt Fridericum Brunſvicenſem, & Iodocum Miſniæ Marchionem, quos paucis menſibus periiſſe tradunt.

10. SIGISMVNDVS 27. Venceſlai Frater, Rex Vngariæ ex uxore, & Bohæmiæ poſt mortem fratris, infeliciter cum Baiazete pugnavit ad Nicopolim, ubi tanta Francicæ nobilitatis ſtrages eſt edita. multas etiam in Bohæmia clades accepit, ab ſtrenuo illo Huſſitarum duce Ziſca. Verum immortalem ſibi gloriam peperit in tollendo Eccleſiæ Schiſmate per Conc. Conſtantenſe, cujus cauſa tot itinera & labores ſuſcepit. Multis virtutibus excelluit, & in primis liberalitate, cuius plurima exempla feruntur.

ALBERTUS II. 2. Auſtriacus, Sigiſmundi gener, & regnorum ejus Ungariæ & Bohœmiæ hæres. hic cum filium reliquiſſet unicum puerulum, iſque ante nuptias objiſſet, amiſſa ſunt Auſtriacæ familiæ hæc duo regna; iterum tamen à Ferdinando per alias nuptias recuperanda. At Imperium ex eo tempore in eadem familia eſt hactenus conſervatum.

FRIDERICUS III. 53. Alberti patruelis, & pater Maximiliani, cui Burgundicam hæreditatem paravit, quemque Brugenſi captivitate poſtea liberavit. illum Mathias Corvinus Auſtriâ exuit, quam tenuit ad vitæ exitum.

IMPERATORES ORIEN.

MANUEL PAL. 36. Quem Baiazetes tentata ſœpius Conſtantinopoli tandem ſpoliaſſet, ni victus eſſet à Tamerlane. Europam peragravit ad auxilia contrahenda, manſitque per duos annos Pariſiis, ſed turbato tum regno re infectâ redire coactus eſt. Moriens ditionem ſex inter filios imprudenter diviſit, fecitque longe quam ante debiliorem.

2. JOANNES PAL. 25. Florentiam ad Concilium venit cum Patriarcha & Epiſcopis ſuis, ut dictum eſt.

45. CONSTANTINUS Draco. 8. Joannis frater & ultimus Imperator, quo regnante capta eſt à Turcis Conſtantinopolis, ipſeque ea in expugnatione cæſus. Sic Orientale Imperium in Conſtantino, quemadmodum Occidentale in Auguſto, ut cæperat deſiit.

His modo Imperatoribus ſubjiciemus Turcicos Principes qui eorum loco regnarunt, iiſque ſucceſſerunt, ſin minus in dignitate, at certe in occupata ditione. Poſt Baiazetem igitur, de quo ſuperius diximus, Mahometes. 1. *Regnum obtinuit, illudque parentis clade, & diuturna fratrum diſcordia labefactatum, ſua fortitudine prudentiaque reſtituit. Hunc ſequutus eſt Amurathes.* 11. *Qui pluribus victoriis & varnenſi præſertim in qua cæſus eſt Ladiſlaus, celeberrimus extitit, major adhuc futurus, ni Heroas fortiſſimos Hunniadem & Scanderbegum adverſarios nactus eſſet. Succeſſit ei filius.*

51. *MAHOMETES.* 11. *Hic duo Imperia, Conſtantinopolitanum & Trapeſuntinum, regna.* 12. *Vrbes ducentas aut occupavit aut evertit.*

81. *BAIAZETES.* 11. *Qui Albaniam, Naupactum, Dyrrachiumque ſibi ſubjecit, & à Ianiſſaris coactus eſt abdicare Imperium & in minorem filium transferre.*

SÆCVLVM XVI.

PONTIFICES.

PIVS III. D. 10. Pij II. Nepos.
3. IVLIVS II. 9. Sixti IV. Nepos, Gallorum odio famoſus, in quorum perniciem totam Europam propè armavit.

CONCILIUM LATERAN. 5. celebravit adverſus Piſanam Synodum, quam Ludovicus, qui coëgerat, larvam ad terrendum Pontificem, dictitabat.

13. LEO X. 9. Medicæus. Continuato, per plures annos, Lateran. Concilio, cum Ludovico & Piſanis pacem compoſuit, & cum Franciſco 1. abrogatâ Pragmaticâ ſanctione, Concordatum fecit. Tum primum Lutherus hæreſim ſpargit, in quam tum quoque viſus eſt S. Ignatius à Deo paratus.

21. HADRIANVS VI. 2. Caroli 5. antè præceptor.

23. CLEMENS VII. Medicæus, ſub quo Roma per Borbonium expugnata, & ipſe captus. Anglia uerò ob acceleratam excommunicationem Eccleſiæ amiſſa.

34. PAVLVS III. 15. Farneſius inchoavit an. 45.

CONCILIVM TRIDENTINUM Oecum. adverſus Lutherum, alioſque hæreticos; quod ſæpe interruptum, abſolutum eſt tandem ſub Pio IV.

50. IVLIVS III. 5.

MARCELLVS II. D. 22.

55. PAVLVS IV. 4. Carraffa Inquiſitionis author, & ſeverus, in ſuis etiam, ſcelerum vindex.

59. PIVS IV. 6. Mediolanenſis, avunculus S. Caroli Borromæi, in Carraffas acerbior.

65. PIVS V. 6. Inter Beatos relatus, cujus precibus victoriam Lepantinam ipſi etiam Turci adſcripſere.

72. GREORIVS XIII. 13. Iaponum legatos accepit, & Calendarium Romanum reſtituit.

SIXTVS V. 4. Summus facinoroſorum hominum terror. Cardinalium numerum ad 70. præſcripſit

VRBANVS VII. D. 13.	Clemens Henricum IV. Eccleſiæ reconciliat, & illius authoritate, facilius deinde Ferrariam adipiſcitur.
GREGORIVS XIV. M. 10.	
INNOCENTIVS IX. M. 2.	
92. CLEMENS VIII.	

GALLIÆ REGES.

LVDOVICVS XII. Ducatum Mediolanenſem, ſibi ex Valentina debitum, armis obtinet, capto etiam Sfortia invaſore. Regnum quoque Neapolitanum, ſocietate cum Arragoniæ Rege initâ, ſibi vendicat, & cum illo partitur. Venetos etiam ad Giradaddam victos, omni propemodum ditione ſpoliat. Verum Julio Pontifice reliquos in eum Principes concitante, Italiam omnem amittit; & quod mirum eſt, paucis diebus, poſt memorabilem illam victoriam, quam Gaſto Fuxius, ad Ravennam, de fœderatis hoſtibus, reportavit.

15. FRANCISCVS I. Initio Regni, victis ad Marinianum Heluetiis, Mediolanum recuperat. Sed ſuſcepto adverſus Carolum V. æmulum bello, illud amittit, & in obſidione Ticini per Borbonium vincitur, capiturque. Variâ deinde fortunâ utitur, tandemque ad Ceriſolas de Hiſpanis triumphat.

47. HENRICVS II. Metas intercipit, & egregiè tuetur per Guiſium. per quem etiam poſtea expugnato Caleto Anglos penitus è Gallia eijcit. Sed ad S. Quintinum exercitum amittit, pacemque demum conficit, omni bello, Regi & Regno, damnoſiorem.

59. FRANCISCVS II.	HENRICI liberi. ſub primo hæretici, hactenus pœnis coerciti; erumpere auſi ſunt, ſummo
60. CAROLVS IX.	
74. HENRICVS III.	

ſcelere ad Amboſiam tentato. Alter 4. bella in eos gerit, 4. eorum cladibus memoranda. nempè Drocenſi, S. Dyonyſiana, Jarnacenſi ſimul & Moncontoriana, ac denique S. Bartholomæana Tertius è Polonia in Regnum vocatus, adverſantes Hæreticos ſimul & Catholicos habuit. ac demum ubi Guiſium Vnionis ſeu Liguæ caput, interfecit; ad illorum arma confugere coactus eſt; quibus dum Pariſios obſidet, à ſicario cæditur.

IMPERATORES.

MAXIMILIANUS 26. Mari[...] Burgundi filiam ducit, cum dote B[...] Belgiique. ex illa verò Philippum [...] qui Joannam poſtea totius Hiſp[...] dem uxorem habuit, atque ex [...] conjugio, omnis domus Auſtriacæ amplitud[...] genſibus carceri mancipatus, vix poſt multos [...] miſſus eſt. Contra Venetos, & Julium Pontific[...] vico adhæſit. atque in Germania Spirenſem C[...] & Circulos inſtituit.

20. CAROLUS V. 35. Cujus pater Philippus & [...] lianus auvs. Præter bella quæ cum Franciſco [...] dum interim Solimanus Ungariam occuparet; [...] in Africam expeditionem ſuſcepit. Tunetan[...] liciter ceſſit. & Algerianam, ex qua, demerſâ [...] tis claſſe, re infectâ redire cogitur. Præterea G[...] Proteſtantes armis aggreſſus, magnâ clade [...] Friderico, eorum duce, Saxoniæ Electore, ca[...] dignitate exuto. Verum ad Metas victoriarum [...] invenit, pauloque poſt Germanicâ ditione fra[...] Hiſpanicâ, Belgicâque Philippo filio, in mo[...] S. Iuſti ſeceſſit, uni Deò, ſibique per otium vac[...]

58. FERDINANDVS 6. Caroli frater, ductâ ſor[...] vici illius qui Moacenſi prælio periit, Ungariæ [...] que Regna, quæ Albertus Auſtriacus olim p[...] adeptus eſt, non integra tamen. Nam Ungarici [...] Vaivoda, & qui ejus patrocinium ſuſcepit S[...] majorem partem abſtulere; Quin imo coactus [...] poſt ſuſceptum Imperium pro ſua Ungariæ par[...] Solimano tributum pendere.

64. MAXIMILIANUS II. 12. Ferdin. fil. nil co[...] cos umquam auſus, nequidem poſt victoriam [...] tinam.

76. RODOLPHUS II. 36. Maxim. fil. duce [...] & nobili Vaubecurcio, Gallis ducibus, in T[...] eſt; magno ſuo & imperii commodo. per il[...] Albam-Regalem, per iſtum Javarinum recep[...] Mathia ſpoliatus occubuit.

PRINCIPES TVRCIC[...]

12. *SELIMVS Poſt Syriam receptam, [...] phim ſeu Cairum expugnavit, & Ma[...] in Ægypto Regnum extinxit.*

20. *SOLIMANVS Sel. fil. Princeps, ait Spo[...] præter Chriſtianam religionem nihil deſiderii. D[...] mis regni annis duo Chriſtianorum propugnacula [...] atque Belgradum, fruſtra olim à Mahomete II. [...] ta, fortiter expugnavit. Sed alia duo deinceps f[...] tavit. Viennam ſcilicet, Melitamque, quod [...] tati ſua deeſſe querebatur. Babylonem item P[...] Ludovicum Regem Vngariæ cum omni [...] Moacenſi prælio trucidavit, magnamque [...] tem, variis expeditionibus occupavit.*

66. *SELIMVS II. Solim. fil. Venetis Cypr[...] expugnata Nicoſia & Famaguſta. In illa m[...] tudo, in iſta Turcorum immanitas, magno [...] Idem ad Naupactum ſive Lepantum magnam [...] ſit, amiſſurus forte Imperium, ſi Chriſtiani [...] voluiſſent.*

74. *AMVRATHES III. Sel. fil. Chriſtianis [...] ſive Raabum eripit, brevi ab iiſdem recipien[...]*

95. *MAHOMETES III. Cæde 20. fra[...] auſpicatus, per ſummam ſocordiam adminiſtrat.*

SÆCVLVM XVII.

[Q]ONIAM QVÆ HOC SÆCVLO CONTIGERE PLERAQVE AVT CONSPECTA [o]culis, aut crebro ſermone uſurpata, nota ſunt omnibus; Ideo veluti ad ſpecimen minus apta, hic ſolummodo delibamus; & quidem nova ratione, aſſignatis tantum per ſuos annos rebus maximè memorandis.

PONTIFICES.

LEO XI. D. 26.
PAVLVS 15.
GREGORIVS XV. 2.
VRBANVS VIII. 21.
INNOCENTIVS X. 10
ALEXANDER VII.

REGES GALLIÆ.

HENRICUS IV.
LUDOVICUS XIII.
LUDOVICUS XIV.

IMPERATORES.

MATTHIAS 7.
19. FERDINANDVS II. 15.
37. FERDINANDVS. III.
57. LEOPOLDUS IGNATIVS.

PRINCIPES TVRCICI.

4. ACHMETES.
17. MVSTAPHA.
17. OSMANVS.
23. AMVRATHES IV.
40. IBRAHIMVS.
55. MAHOMETES IV.

Anno ſæculi 3. capta in Belgio, duce Spinola, ab Hiſpanis Oſtenda poſt obſidionem 37. menſium, per quam occiſa [f]eruntur 150. hominum millia.

Gravis exoritur inter Paulum V. & Venetos contro[v]erſia, è qua ſchiſma, Anglicano ſimile timebatur, cum ſopita eſt, Henrici IV. prudentia.

Guillelmus dux Juliacenſis & Clivenſis moritur, ampla ditione, ſine certis hæredibus, relicta. Hinc bella inter Brandeburgenſem & Neoburgenſem qui æquâ ferè parte nunc illam poſſident.

Cæditur per ſummum nefas Henricus IV. & Mauri ad novies centena millia ejiciuntur ex Hiſpania, Philippo III. imperante.

Fridericus Elector Palatinus, oblatum à rebellibus Bohæmiæ hæreticis regnum ſuſcipit, & Pragæ coronatur. Sed anno inſequenti grandi clade proſtratus, in Hollandiam fugit, exutus non modo regno, ſed & Palatinatu. Electoralis dignitas Bavaro, qui eum profligaverat, cum parte ditionis collata.

Oſmanes Poloniam agreſſus, tot cladibus afficitur virtute Ladiſlai, ut amiſſis ducentis, ſuorum millibus Conſtantinopolim repetierit: Janizaros exterminaturus, ni citius ab iis ſublatus eſſet.

Capta Rupella tot munitionibus cincta, unaque cum urbe proſtrata hæreſis.

Guſtavus Rex Succiæ à Germanis proteſtantibus vocatus, irrumpit in Germaniam, & Tylio tot victoriarum duce, ad Lipſiam ſuperato, ac deinde in Bavaria cæ[ſo], omnia ſubigit. Donec ſequenti anno, collatis ad Luzenam, cum valſteinio, Signis, victor occumbit.

Cæptum eſt graviſſimum, Gallos inter & Hiſpanos, ob [T]revirenſem electorem, bellum, quod tenuit per annos 25. mutuis cladibus hinc inde per vices illatis & [ac]ceptis.

[D]eficiunt ab Hiſpanis Catalauni & Luſitani. Illi Gallis ſe dedunt. Iſti eligunt ſibi Regem, Brabantiæ ducem, cujus ſtirps etiamnum regnat.

43. Ludovicus XIII. moritur ut vixit ſanctiſſimè, paucis ante diebus quam dux Anguinius, memorabilem de Hiſpanis victoriam reportaret, ad Rupem-Regiam ſivè Rocroium.

45. Turci Creticum bellum inchoant, Caneamque Venetis auferunt, univerſam demum inſulam erepturi, Candiâ, ut vidimus, ad deditionem coactâ.

48. Monaſterij in Germania pax tandem conficitur, inter Suecos & Auſtriacos, eorumque fœderatos. Ita finis bello imponitur, quod à Bohæmico tumultu per 30. annos tenuerat.... At in Gallia Pariſiis cœpit bellum civile, Mazarini odio concitatum, & magno Galliæ damno, quæ per illud Catalauniam, Dunkerkam, Caſale, aliaque oppida variis in provinciis amiſit, per plures annos continuatum.

49. Carolus Rex Angliæ, inaudito exemplo, à ſuis accuſatus, atque damnatus, publicè ſecuri percuſſus eſt, Londini, ubi Cromvelus parricidij author, Protectoris nomine Tyrannidem aripuit.

54. Chriſtina, Guſtavi filia, Suecorum Regina, dignitatem abdicat & transfert in Carolum conſanguineum. Nec multo poſt in Belgium profecta, Catholicam religionem amplectitur, rejectâ Lutheranâ.

5. Bellum inter Suecos & Polonos geritur, mira intra tempus breviſſimum, fortunæ varietate. Nam Carolus Suecus, victo Caſimiro, Varſoviam, Cracoviam, aliaſque urbes regni primarias occupat; moxque Caſimirus, cui Gedanum ferè ſupererat, Suecos bis profligat, prædamque omnem cum Varſovia recipit.

60. Pax inter Gallos & Hiſpanos ſuperiori anno in regni finibus, à miniſtris regiis obſignata, firmatur matrimonio Thereſiæ cum Ludovico. Eodemque anno Carolus II. à cæde patris, Angliâ profugus, in regnum revocatur, reſtitutus induſtria & fortitudine Mukii.

TOLOSÆ,
JOANNEM PECH, Comitiorum Fuxenſium Typographum, juxta Collegium PP. Societatis JESU. 1677.